



Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

II. évfolyam – 2008. évi 7-8. szám

Tartalom

| | |
|--|----|
| Bevezető | 3 |
| Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói | 4 |
| Az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi XXXI. törvény rendelkezéseiről | 4 |
| A közterületek használatáról szóló rendeletek célvizsgálatának tapasztalatai | 7 |
| A közbeszerzési törvény egybeszámítási kötelezettségre vonatkozó szabályairól | 12 |
| A szabad mozgás és tartózkodás jogával kapcsolatos harmonizáció a helyi rendeletek személyi hatálya tekintetében | 15 |
| A háziorvosi körzetek kialakításáról | 16 |
| Tájékoztató jogszabály-változásról | 20 |
| Tájékoztató a vakvezető kutyákkal kapcsolatos szabályozás változásáról és az 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM együttes rendelet hatályosságáról | 21 |
| A közmeghallgatás intézményéről | 22 |
| Hatósági Főosztály tájékoztatói | 25 |
| A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözlet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008. (VII. 3.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseiről | 25 |
| A hulladékszállítási díj adók módjára történő behajtása | 28 |
| A fogyasztó kötelezése a gázszolgáltató munkatársainak a gázszolgáltatás megszüntetése céljából a fogyasztói helyre történő bejutás biztosítására | 32 |
| Az önkormányzati adóigazgatási eljárásban hozott határozatok elleni fellebbezés illetékének beszedése | 34 |
| A bírósági végrehajtásról szóló jogszabály változása | 35 |
| Tájékoztató az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendelet módosult rendelkezéseiről | 39 |
| Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói | 41 |
| Tájékoztató az építésügyi vizsgáról és szakmai továbbképzésről | 41 |

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói _____ 42

Tájékoztató a közmunkaprogramban bekövetkezett változásokról, illetve a nemzetgazdaságilag is fontos vonalas létesítményekkel kapcsolatos gyámhatósági közreműködésről _____ 42

A kijelölt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának vizsgálati tapasztalatai _____ 43

Tájékoztató a támogató szolgáltatások és közösségi ellátások területén bekövetkezett finanszírozási változásokról _____ 45

Ellátottjogi képviselők és ellátási területeik Bács-Kiskun megyében _____ 46

Tájékoztató módszertani gyermekjóléti szolgálat kijelöléséről _____ 46

Pályázati lehetőségek _____ 48

Információk elérhetőségekről, változásokról _____ 52

Városi cím adományozása _____ 52

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2008. július-augusztus) _____ 52

Jegyzői változások Békés megyében (2008. június-augusztus) _____ 53

Jegyzői változások Csongrád megyében (2008. július-augusztus) _____ 53

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Hivatali Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Elvégeztük a közterületek használatáról szóló rendeletek törvényességi ellenőrzését célvizsgálat keretében, melynek tapasztalatairól olvashatnak tájékoztatást.

Összefoglalót adunk a közbeszerzési törvény összeszámításra vonatkozó rendelkezéseiről.

Több jogszabály lépett hatályba, illetve módosult a közelmúltban (pl. a helyi választások normatívái elszámolási rendjéről), melyeket röviden áttekintve kiemeljük az önkormányzati vonatkozásokat.

A jogalkalmazás egységes gyakorlatának elősegítése végett tájékoztatót teszünk közzé az önkormányzati adóigazgatási eljárásban hozott határozatok elleni fellebbezés illetékének beszedése tárgyában.

Tájékoztatjuk az érintetteket a kisajátítási terv elkészítésének és felhasználásának új szabályairól.

Rövid áttekintést olvashatnak a bírósági végrehajtásról szóló jogszabály változásairól, továbbá az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendelet módosult rendelkezéseiről.

Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságnál foglalkoztatott köztisztviselők 2009-től építésügyi vizsga letételére kötelesek. A vizsgáztatás és a szakmai továbbképzés részleteit foglaltuk össze tájékoztatónkban.

Közzétesszük a kijelölt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának vizsgálati tapasztalataira vonatkozó beszámolóinkat, illetve tájékoztatjuk az érintetteket a Bács-Kiskun megyében kijelölt ellátottjogi képviselőkről, valamint a kijelölt módszertani gyermekjóléti szolgálatról.

Tájékoztatót adunk az önkormányzatok számára elérhető pályázati lehetőségekről.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

2008. augusztus 28.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói

Az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi XXXI. törvény rendelkezéseiről

Az Országgyűlés a 2008. június 2-i ülésnapján elfogadta az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi XXXI. törvényt (Ektv.), mely módosította a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényt (Köot.) valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) szabályait. Az Ektv. 2008. július 3-án lépett hatályba.

A törvényjavaslatához fűzött általános indokolás szerint a törvényjavaslat alapvető célkitűzése egyrészt az önkormányzati mozgáster növelése a közoktatás-szolgáltatás hatékony és *szakszerű megszervezéséhez, másrészt az egyenlő bánásmód követelménye teljesítéséhez* szükséges törvényi háttér megteremtése, a rendelkezésre álló hatósági eszközök bővítése.

A következőkben elsősorban a Köot. módosításának azon rendelkezéseit tekintjük át, melyek ismerete fenntartói szemszögből elengedhetetlen, míg a Gyvt. változásai tekintetében a képviselő-testület döntési kompetenciáját érintő változásról szólunk.

A Köot. módosításáról

1. Az Ektv. 2. §-a a **szülő jogai** és kötelességei körében három új jogot biztosít a szülők számára, melyek az alábbiak:

- a közérdekű igényérvényesítés joga,
- a gyermek óvodába járatásához támogatás igénybevételére való jog,
- a pedagógiai szakszolgálat intézményének igénybevételének joga.

A közérdekű igényérvényesítés jogát a szülő több személy tekintetében is érvényesítheti, így vizsgálatot kezdeményezhet az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, a jegyzőnél, a főjegyzőnél, a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatalnál vagy más hatóságnál. Az eljárás indítására a szülőnek akkor van lehetősége, ha konkrétan nem határozhatók meg a jogaikban sértett személyek, illetve a veszélyeztetett személyek köre.

Az óvodáztatási támogatás igénybevételéhez való jog, az előzőekhez képest korlátozottabb személyi kört érint, az ugyanis a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét illeti meg. A támogatás nyújtásának feltételrendszerét és az ahhoz kapcsolódó eljárási szabályokat az Ektv.-vel módosított Gyvt. tartalmazza, melyről a későbbiekben esik szó.

Végül a pedagógiai szakszolgálat intézményének igénybevételére vonatkozó jog tekintetében felhívjuk a figyelmet arra, hogy a jegyző ezen kötelezettség teljesítésére a szülőt kötelezheti.

2. Az Ektv. 3. §-a a **többcélú intézmény típusainak** számát bővíti és az eddigi öt típus egy további hatodikkal egészül ki, az egységes, az óvodai és bölcsődei feladatokat ellátó intézménnyel.

Az egységes óvoda-bölcsőde fogalmát is rögzíti az Ektv. 3. § (3) bekezdése, mely szerint egységes, az óvodai és a bölcsődei nevelés feladatait ellátó intézmény hozható létre a legalább

második életévüket betöltött, továbbá az óvodai nevelésben ellátható gyermekek közös neveléséhez.

Ezen intézmény típus létrehozásának feltétele: ha a települési önkormányzat nem köteles bölcsődét működtetni, és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai csoport, illetve a bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, feltéve továbbá, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Az egységes óvoda-bölcsőde indítására első ízben a 2009. évi nevelési évben kerülhet sor, figyelemmel az Ektv. 14. §-ában foglaltakra.

Az egységes óvoda-bölcsőde létesítésének feltételeit, a létesítés és működés, a nevelésben való közreműködés szakmai szabályait, valamint a harmadik életévüket be nem töltött gyermekek felvételének feltételeit az oktatási és kulturális miniszter rendeletben fogja szabályozni.

3. Az Ektv. 5. §-a a **közoktatási intézmény vezetőjét** érintően további új szabályokat vezet be a Köot 55. §-ához kapcsolódóan.

A közoktatási intézmény élére főigazgató, míg a tagintézmény, az intézményegység élére igazgató, óvodavezető bízható meg. Ezen vezetői megbízások feltétele, hogy a közoktatási intézmény tagintézményei különböző településeken találhatóak, vagy a többcélú közoktatási intézmény tagintézményeinek a száma egy településen belül meghaladja az ötöt, illetve, ha a többcélú közoktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek száma meghaladja az ötöt.

Ezen szabály abban az esetben is alkalmazható, ha a közoktatási intézmény alapító okirata szerint a felvehető maximális gyermek-, tanulólétszáma eléri az ezeröttszáz főt. További lényeges változás, hogy az intézményvezetői megbízásra benyújtott pályázat, a pályázattal kapcsolatosan kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazati eredmény *közérdekből nyilvános adat*. Ezen adatokat az intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

4. Az Ektv. 8. §-ában a **kötelező felvételt biztosító iskola** tekintetében olyan irányú változások kerültek a Köot.-ba, mely a tanulói esélyegyenlőség körében kívánja biztosítani azt, hogy ezen iskolák ne különítsék el a tanulókat származás, szociális helyzet alapján. Amennyiben a településen több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti arányát is figyelembe kell venni a Köot. 66. § (2)-(5) bekezdéseinek megfelelően. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint az e körbe nem tartozó tanulók egymáshoz viszonyított arányát a település egészére állapítja meg a törvény. Fontos kiemelni, hogy bizonyos esetekben a helyi képviselő-testületnek is van szabályozási kötelezettsége. A módosított Köot. 66. § (5) bekezdése szerint ugyanis a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is *felvehető* a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt sajátos helyzete indokolja.

A sajátos helyzetet a helyi önkormányzat rendeletben állapítja meg.

Az Ektv. 14. §-a szerint a Köot. 66. § (2) bekezdése szerinti felvételi körzeteket 2008. december 31-ig kell kialakítani. Az átmeneti rendelkezések – melyeket az Ektv. 14. §-a tartalmaz – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai arányára vonatkozó számítási metódusokat rögzíti, melyek a 2010/2011., valamint a 2009/2010. tanév során alkalmazandók első ízben.

5. Az Ektv. 11. §-a az **oktatási hivatal** hatósági ellenőrzés során alkalmazott eljárását szélesíti ki. Továbbá a módosítással arra is lehetősége nyílik az oktatási hivatalnak, hogy közreműködjön az iskolai körzethatár meghatározására irányadó rendelkezések megtartásában.

6. Az Ektv. 12. §-a a az **intézmény-átszervezéssel** kapcsolatos eljárás szabályait érintően további garanciális szabályokat vezet be azzal a céllal, hogy a véleményezési jog gyakorlása tekintetében azok megfelelő időben megismerhetők és figyelembe vehetők legyenek. A Köot. 102. § (3) bekezdése a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával és módosításával, vezetőiének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt a fenntartónak be kell szereznie az egyes közösségek valamint a kisebbségi önkormányzat véleményét. E vélemények kialakítása érdekében a jövőben minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához *rendelkezésre áll. A vélemény kialakításához – az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva – legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek számára.*

A Köot. 102. §-a egy újabb, (11) bekezdéssel egészült ki, mely az intézmény átszervezése, megszüntetése tárgyú fenntartói döntés vonatkozásában időbeli korlátot szab. Az új 102. § (11) bekezdése értelmében **a fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása évének március utolsó munkanapjáig hozhat a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével, fenntartói jogárunk átadásával, megszüntetésével összefüggő döntést.**

Az Ektv. 14. §-a ez utóbbi rendelkezés vonatkozásában átmeneti szabályt is megállapított, melynek értelmében a Köot. 102. § (11) bekezdésben foglaltakat 2008-ban azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy **a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével összefüggő döntést az Ektv. hatálybalépését követő hónap utolsó munkanapjának végéig lehet meghozni, azaz 2008. augusztus 29-ig.**

A Gyvt. módosításáról

Az Ektv. 15. §-a új ellátást vezet be, az óvodáztatási támogatást. Ezen ellátási farmának megállapítására a jegyző jogosult, a Gyvt. 20/C. §-a alapján.

Ugyanakkor a képviselő-testületnek is van szabályozási kompetenciája, ugyanis a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerint a helyi önkormányzat **rendeletben előírhatja**, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás nyújtható.

Készítette:

Dr. Boros Anita

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A közterületek használatáról szóló rendeletek célvizsgálatának tapasztalatai

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal törvényességi ellenőrzési tevékenysége során – az Önkormányzati Minisztérium körlevele alapján – 2008. évben megvizsgálta az önkormányzatok közterület-használat tárgyában alkotott rendeleteit. Ennek tapasztalatairól az alábbiakban adunk tájékoztatást.

1./ A számszerű adatok értékelése

a)

A rendeletek számának alakulása a Dél-alföldi régióban

| | A megyében lévő települések száma (db) | Rendeletet alkotó települések száma (db) | Rendeletet alkotó települések aránya (%) |
|--------------------------|--|--|--|
| Bács-Kiskun megye | 119 | 98 | 82,3 |
| Békés megye | 75 | 65 | 86,6 |
| Csongrád megye | 60 | 56 | 93 |
| Dél-alföldi régió | 254 | 219 | 86 |

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal illetékességi területébe tartozó 3 megye **254** települési önkormányzata közül **219 alkotott rendeletet** a közterület használatára vonatkozóan.

b)

A rendeletek megoszlása megyénként a szabályozás típusa szerint

| | Polgári jogi jogviszony (db) | Hatósági jogviszony (db) | Vegyes (db) | Kizárólag díj meghat. (db) | Összesen (db) |
|--------------------------|------------------------------|--------------------------|-------------|----------------------------|---------------|
| Bács-Kiskun megye | 24 | 70 | 4 | - | 98 |
| Békés megye | 16 | 40 | 9 | - | 65 |
| Csongrád megye | 3 | 39 | 11 | 3 | 56 |
| Dél-alföldi régió | 43 | 149 | 24 | 3 | 219 |

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 18. § (3) bekezdése alapján az önkormányzatnak tekintettel kell lennie arra, hogy az azonos körbe tartozó társadalmi viszonyt azonos módon, egységesen kell kezelni. Ennek megfelelően a képviselő-testület a közterület-használatot hatósági ügyként szabályozhatja, illetőleg lehetősége van arra is az önkormányzatnak, hogy tulajdonosi hozzájárulását a rendeltetéstől eltérő közterület-használatához a polgári jog szabályai szerinti szerződéskötéssel adja meg. A használat jellegére vonatkozó szabályozás

tehát – nevezetesen az, hogy polgári jogi jogviszony vagy hatósági ügy – szabadon választható.

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az önkormányzatok a régió mindhárom megyéjében éltek mind a polgári jogi jogviszonyként, mind a hatósági ügyként való szabályozás lehetőségével.

c)

A rendeletek megoszlása régión belül a szabályozás típusa szerint

| A rendeletek típusai | A rendeletek száma (db) | A rendeletek megoszlása (%) |
|---|-------------------------|-----------------------------|
| Polgári jogi jogviszonyként szabályozó | 43 | 20 |
| Hatósági jogviszonyként szabályozó | 149 | 68 |
| Polgári jogi és hatósági jogviszonyként együttesen szabályozó | 24 | 11 |
| Kizárólag a díjat szabályozza | 3 | 1 |
| Összesen: | 219 | 100 |

A 219 település közül **149 kizárólag hatósági ügyként kezelte** a közterület-használatot, míg **43 település polgári jogi jogviszonyként szabályozza. Vegyes jellegű szabályozást** (amikor a helyi rendelet hatósági és polgári jogi jellegű előírásokat is megállapít a közterület-használat tekintetében) **24** önkormányzat alkotott. **3** település esetében a helyi rendelet nem határozta meg a közterület-használat jellegét, kizárólag a használati **díj mértékét** szabályozta. Ezen esetek azok voltak amikor az érintett önkormányzatok nem alkottak külön közterület-használat szabályairól szóló rendeletet, hanem az „egyes szolgáltatásokról, bérlet és közterület-használati díjról” szóló rendeletükben mindössze a közterület használatára vonatkozó díjtételeket határozták meg.

A használat jellegéhez kapcsolódóan a következő törvénysértések fordultak elő a régióban:

Vegyes jellegű szabályozás, amikor a közterület használatára az önkormányzat a hatósági ügy vagy a polgári jog szabályait rendelte alkalmazni, egyidejűleg azonban a másik jogág fogalmait, jogintézményeit is szerepeltette a rendeletben. Ide sorolhatóak azon rendeleti szabályozások is, amelyeknél a rövidebb idejű használat hatósági ügynek minősül, a hosszabb idejű használat azonban területbérleti szerződés tárgyát képezi. (24 eset)

Nem tekintettük az előbb jelzett vegyes jellegű szabályozásnak, de mindenképpen a használat jellegéhez kapcsolódó törvénysértések között indokolt szerepeltetni azt az esetkört, amikor a helyi rendelet a polgári jog szabályait rendeli alkalmazni a közterület-használat tekintetében, az esetleges szerződésszegést azonban szabálysértésként szankcionálta. (21 eset)

Jogsértőnek minősült az a megoldás is, amikor a helyi önkormányzat a közterület-használatára vonatkozólag rendeletet fogadott el, a rendeletben azonban nem határozta meg, hogy a közterület-használatra a polgári jog avagy a hatósági ügy szabályai alkalmazandók. Amennyiben az önkormányzat rendeletalkotási jogával élni kíván, úgy az adott területre vonatkozó valamennyi lényeges kérdést szabályoznia kell a rendeletben. A régióban 3

önkormányzatnál fordult elő, hogy a helyi rendeletről egyáltalán nem volt megállapítható a közterület-használat jellege, ahogy arra az 1/c) pontban már utaltunk.

2./ A tett észrevételek főbb – az 1./ pontban kiemelt vegyes szabályozáson kívüli – okai

A régió önkormányzatai által elfogadott, összesen 219 önkormányzati rendelet kapcsán összesen 531 db törvénysértés miatt tettünk észrevételt, ezen belül a közterület használat jellegét nem érintő, egyéb törvénysértések száma 494 volt.

A rendeletekben jellemzően az alábbi törvénysértések fordultak elő:

a) Felhatalmazó rendelkezések körében

Az Ötv. 16. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot. Ezen túlmenően nincs olyan jogszabály, amely a közterület-használat tárgykörében kötelező jellegű helyi önkormányzati rendeletalkotást írna elő, sem olyan rendelkezés – az Ötv. 16. § (1) bekezdésén felül – amely a közterület használatával kapcsolatos szabályozás megalkotására az önkormányzatoknak adna felhatalmazást. Jogsértő a felhatalmazó jogszabályok között utalni a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 31.) KHVM rendeletre, ugyanis a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (Jat.) 10. § a) pontja szerint kizárólag törvény adhat felhatalmazást önkormányzati rendelet alkotására.

b) Értelmező rendelkezések, fogalom-meghatározások körében

A jelenleg hatályban lévő magasabb szintű jogszabályok (pl. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, illetve a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény) meghatározzák a közterület fogalmát, erre tekintettel a közterület fogalmának helyi rendeletben – a magasabb szintű jogszabályoktól eltérően– történő szabályozása nem javasolható.

Több rendeletben volt elavult, már hatályon kívül helyezett jogszabályra hivatkozás, például a mozgóbolt fogalmi meghatározásakor. A hiba lényege, hogy a jelenleg hatályos, az üzletek működéséről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 133/2007. (VI. 13.) Korm. rendelet helyett a korábban ugyanezen tárgyban megalkotott, már nem hatályos 4/1997. (I. 22.) Korm. rendeletre történt utalás, illetve a helyi rendeletek a korábbi jogszabályban szereplő fogalmakat tartalmazták.

Többször talákoztunk pontatlan fogalom-használattal, pl. a „közterület-használati engedély felbontása” (helyesen: visszavonása).

Több rendeletben szerepelt azon kitétel, miszerint a közterület-használat közérdekből bármikor megszüntethető, elhelyezési és kártalanítási kötelezettség nélkül. Nem volt azonban egyértelműen megállapítható, hogy a rendelet alkalmazása szempontjából mi tekinthető közérdeknek, így a szabályozás hiányossága a jogalanyok oldaláról jogbizonytalan helyzetet teremtett.

c) Hatásköri szabályok meghatározása körében

Több helyi norma a rendelet betartását, végrehajtását és ellenőrzését a polgármesteri hivatal kötelezettségévé tette. Az Ötv. 7. § (1) bekezdése taxatív módon megjelöli azon jogosultak körét, akik – törvény vagy kormányrendelet felhatalmazása alapján – hatósági hatáskört gyakorolhatnak. Az Ötv. 7. § (1) bekezdésével ellentétes azon rendeleti előírás, amely hatáskört állapít meg a polgármesteri hivatalnak.

Előfordult, hogy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetnek hatáskört telepített a rendelet. Az Ötv. 9. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a képviselő-testület hivatala látják el. Az Ötv. 9. § (3) bekezdése alapján a képviselő-testületi hatáskörök – így a tulajdonosi jog gyakorlása – a polgármesterre, bizottságra, részönkormányzat testületére, kisebbségi önkormányzat testületére, illetőleg társulásra ruházhatók át. Ezért az önkormányzat által létrehozott társaság, vagy intézmény sem gyakorolhat tulajdonosi jogokat, de az önkormányzat egyes kezelői feladatok vonatkozásában – külön megállapodás alapján – egyes feladatok ellátásával megbízhatja gazdálkodó szervezetét.

d) Díjfizetési kötelezettség szabályozása tárgyában

A jogbiztonság elvének sérelmét eredményezi, ha a díjfizetés alóli esetleges mentesítés feltételeit a rendeletben nem szabályozzák, valamint az is, ha a rendelet nem határozza meg, mely feltételek esetén ingyenes a közterület használata és mely feltételek esetén kell/lehet csökkentett összegű használati díjat fizetni.

Egyes rendeletek a díjfizetési kötelezettség elmulasztásához kapcsolódóan engedély nélküli, illetve attól eltérő használat esetén az egyébként fizetendő díj megfizetésére *kötelezhető* az érintett kitévelt tartalmzták, illetőleg azt szabályozták, hogy a közterület-használati díj ötszöröse is kiszabható azzal szemben, aki a közterületet engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérően használja. A rendelkezésekben a feltételes módot általában kerülni kell, mert bizonytalanná teszi a szöveg értelmét. Jogszabályban a feltételes mód akkor indokolt, ha valóban feltételt, lehetőséget kell kifejezésre juttatni. Ha nem erről van szó, a feltételes mód helyett kijelentő módot kell használni.

Egyes rendeletekben a végrehajtáskor jelentkező költségeket az adóigazgatás szabályai szerint rendelték behajtani. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 4. § (2) bekezdése értelmében közadók módjára csak azokat a tartozásokat lehet végrehajtani, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el. Önkormányzati rendelet adók módjára történő behajtást – erre jogosító felhatalmazás hiányában – nem írhat elő. Ugyanezen bekezdés alapján a közterület-használati díj nyilvántartása és kezelése sem tartozik az Art. hatálya alá.

A távbeszélő fülke, fülke nélküli távbeszélő készülék, postai levélszekrény közterületen történő elhelyezésének szabályozása olykor még mindig nem volt jogszerű. Az Alkotmánybíróság 17/2003. (IV. 18.) AB határozatában, valamint a 18/2003. (IV. 18.) AB határozatában megállapította, hogy a hírközléssel kapcsolatos jogszabályok rendelkezései „nem adnak felhatalmazást az önkormányzat számára a távközlési és postai berendezések, létesítmények közterületen történő elhelyezése esetén közterület-használati díj megállapítására.” A hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 96. §-a alapján az ingatlan tulajdonosa kártalanításra jogosult. A kártalanítás mint polgári jogi jogintézmény szabályozására önkormányzati rendeletben nincs mód. A közterület-használatról szóló

önkormányzati rendeletekben távbeszélő fülke, levélszekrény, valamint egyéb távközlési, postai jellegű berendezés elhelyezésére vonatkozólag díjfizetési kötelezettség jogszerűen nem állapítható meg.

Diszkriminatív szabályozás is megfigyelhető volt a közterület-használat díjának megállapítása tekintetében. Négy rendeletben a helyi vállalkozók részére biztosított díjkedvezményt az önkormányzat. Ez a megkülönböztetés, mely a nem helybeli vállalkozókat sújtja, sérti az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Sérti továbbá a diszkriminatív rendelkezés az Európai Unió tagállamaira vonatkozó, a szolgáltatásoknak a belső piacon történő szabad áramlásának az elvét is. Az utóbb nevesített cég esetén a szabályozás az EK Szerződés 87. cikkében foglalt állami támogatás tilalmába is ütközik.

Két önkormányzatot érintően észrevételt tettünk amiatt, hogy a helyi rendelet a közterület-használat díjának általános forgalmi adó alóli mentességét szabályozta.

e) Szankciók vonatkozásában

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) 1. § (1) bekezdése értelmében szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, amelyet többek között önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, és amelynek elkövetőit az Sztv.-ben meghatározott joghátrány fenyegeti. A törvény szabálysértés-fogalmából az következik, hogy az önkormányzat képviselő-testületének az önkormányzat rendeletében konkrétan meg kell állapítania azt a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekményt (szabálysértési tényállást), amelyet szabálysértésnek nyilvánít és ehhez konkrét joghátrányt kell fűznie. A jogbiztonság elvét sérti az a rendelkezés, amely a szabálysértésként szankcionálandó magatartás ismérveit nem jelöli meg.

Néhány település esetében előfordult, hogy a helyi rendeletek hibásan (2008. január 1. napját megelőző állapotnak megfelelően) szabályozták a helyszíni bírság összegét.

Jogszabályba ütközött az a rendelkezés, mely szerint „a helyszíni bírság kiszabására a rendőrhatalóság és a Polgármesteri Hivatal által megbízott személy jogosult.” A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szabályával ellentétes azon rendeleti előírás, amely a közterület-használat ellenőrzésére a rendőrséget jogosítja fel. Emellett az Sztv. szerint a jegyző jogosult rendelkezni a helyszíni bírság kiszabására felhatalmazott ügyintézőről.

f) Eljárási kérdések tekintetében

Illetékre vonatkozó szabályozások megállapításával kapcsolatban 10 törvényességi észrevételt tettünk. A törvénytörő rendeletek nagyrészt illetékmentességet biztosítottak a kérelem illetve a fellebbezés benyújtása esetére, előfordult azonban olyan eset is, amikor a fizetendő illeték összegét állapította meg törvénnyel ellentétesen a rendelet.

A Ket. megsértése miatt 46 észrevétel került kiadásra. Több rendeletben szakhatósági állásfoglalások illetőleg egyéb, a hivatalok nyilvántartásából megismerhető dokumentumok becsatolását írta elő a rendelet a kérelem benyújtásához. Néhány rendeletben mögöttes jogszabályként az 1957. évi IV. törvény (Áe.) szerepelt.

g) Egyéb törvénytörések

Előfordult, hogy a rendelet a közterület használatával összefüggésben csupán a díjakról rendelkezett, de nem szabályozta a közterület-használattal kapcsolatos anyagi jogi és eljárási kérdéseket (kérelem benyújtása, mely szerv jogosult a kérelem elbírálása, ki a hatáskör gyakorlója, engedélytől eltérő közterület-használat jogkövetkezményei stb.).

Némely szabályozás szerint közterület-használati engedélyt kell beszerezni „a köztisztasággal kapcsolatos építmények és tárgyak elhelyezésére”.

A Jat. 18. § (2) bekezdése előírja, hogy a jogszabályokat világosan és közérthetően kell megszövegezni. Az idézett rendelkezéshez hasonló tartalmú önkormányzati rendeleti szabályozás esetén az Alkotmánybíróság a 49/1995. (VI. 30.) AB határozatában megállapította, hogy a közterület-használati engedéllyel elhelyezhető köztisztasággal kapcsolatos tárgyak körét pontosan kell meghatározni, azzal, hogy a kötelező közzolgáltatás igénybevételéhez nélkülözhetetlen tárgyak esetében a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges ideig és módon nem írható elő közterület-használati engedély beszerzésének kötelezettsége.

Több településen szabályozták az üzemképtelen járművek közterületen történő tárolását. Számos esetben a helyi rendelet a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben foglaltakkal ellentétesen állapította meg a közterületen történő tárolás szabályait.

Jogszabály-szerkesztési hibaként fordult elő, hogy a mellékletet sorszámmal jelölték annak ellenére, hogy csak egy melléklet volt.

Összeállította:

Dr. Tóth Ildikó

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

A közbeszerzési törvény egybeszámítási kötelezettségre vonatkozó szabályairól

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) egyik neuralgikus pontja az egybeszámítási kötelezettség szabályozása. A problémát az jelenti, hogy e körben a törvény olyan nehezen megfogható jogi meghatározásokat alkalmaz, mint a „rendeltetése azonos, vagy hasonló”, vagy a „felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg”. Alkalmazásánál nem csak a lefolytatandó beszerzésre kell figyelemmel lenni, hanem a beszerzések tágabb körével együtt kell az összefüggéseket vizsgálni. Mindezek mellett a szabályozás kialakítása olyan, hogy kiindulási alapként feltételezi az ajánlatkérő részéről a teljes potenciális ajánlattevői kör, valamint a beszerzéssel érintett piac maradéktalan ismeretét, amely a gyakorlatban kevés esetben valósítható meg minden fenntartás nélkül.

A szabályozás ugyanakkor kulcsfontosságú, mert a közbeszerzés becsült értéke kiszámításának egyik elemét képezi, és ezzel közvetve annak meghatározásában van jelentősége, hogy az adott szerződéskötés egyáltalán a törvény tárgyi hatálya alá tartozik-e, és ha igen, mely eljárási rend szabályai szerint kell a rá vonatkozó közbeszerzési eljárást

lefolytatni. Más szemszögből nézve azért kiemelkedő a szerepe, mert megakadályozza, hogy a törvényt a beszerzés részekre bontásával – és így a beszerzési érték csökkentésével – meg lehessen kerülni.

A becsült érték kiszámítása során figyelembe veendő egybeszámítási szabályokat a Kbt. 40. §-a tartalmazza.

A Kbt. 40. § (2) bekezdése szerint „*a becsült érték kiszámítása során mindazon árubeszerzések vagy építési beruházások vagy szolgáltatások értékét egybe kell számítani, amelyek*

- a) beszerzésére egy költségvetési évben vagy tizenkét hónap alatt (37. § (1) bekezdése) kerül sor (a 39. § (1) bekezdése szerinti eset kivételével), és*
- b) beszerzésére egy ajánlattevővel lehetne szerződést kötni, továbbá*
- c) rendeltetése azonos vagy hasonló, illetőleg felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg.”*

A szabályozás kapcsán ki kell emelni, hogy a Kbt. szempontjából az egybeszámításra vonatkozó rendelkezéseket – mint ahogy a törvény alkalmazásának kötelezettségét, és a beszerzés becsült értékének meghatározását is – **ajánlatkérőnként kell vizsgálni**. Erre tekintettel főszabály szerint nem kell egybeszámítani az önálló ajánlatkérőnek minősülő (a Közbeszerzések Tanácsa 5/2004. (K.É. 147.) ajánlása), de részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv beszerzését más ajánlatkérő – így például a helyi önkormányzat – beszerzéseivel sem. Természetesen más megítélés alá esik, ha az önkormányzat jár el ajánlatkérőként és valósítja meg a költségvetési szervei beszerzését is.

Szintén általános elv, hogy az egybeszámítási kötelezettség csak az **azonos típusú beszerzési tárgyak** esetében áll fenn (tehát például az árubeszerzést az árubeszerzéssel, a szolgáltatás megrendelést a szolgáltatás megrendeléssel kell egybeszámítani), másrészt az egybeszámítási kötelezettséget **a három fenti jogszabályi feltétel együttes fennállása** alapozza meg, ezen túlmenően minden más körülményt az egybeszámítás megítélésénél figyelmen kívül kell hagyni. Mindezekből viszont az is következik, hogy ha a három jogszabályi feltétel közül bármelyik is hiányzik, az ajánlatkérőnek nem kell az azonos típusú beszerzéseit egybeszámítania.

Az egybeszámítási kötelezettség ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az ajánlatkérő köteles lenne egy közbeszerzési eljárásban megvalósítani az egybeszámított értékű beszerzéseit, mert nem minősül a törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több külön – az egybeszámított érték szerinti eljárásrendben folytatott – közbeszerzési eljárásban szerzik be.

Az a) pontban meghatározott feltétel kapcsán kiemelendő, hogy az ajánlatkérőnek **főszabály szerint az adott költségvetési évben felmerülő beszerzéseit kell egybeszámítania**. Azt, hogy az adott beszerzés mikor „merül fel”, a rá vonatkozó közbeszerzési eljárás megindítása határozza meg, amely néhány esetkör kivételével a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának az időpontját jelenti (Kbt. 35. § (2) bekezdés).

Az adott költségvetési év (azaz a naptári év) mint az egybeszámítás szempontjából releváns időszak alól kivételként jelennek meg:

- a több év alatt megvalósuló építési beruházások (mert ezek esetén a teljes beruházásért járó ellenszolgáltatást kell a becsült érték számításakor figyelembe venni),
- a rendszeresen, vagy időszakonként visszatérő árubeszerzések, és szolgáltatás megrendelések.

Ezen túlmenően az „elmúlt tizenkét hónap” a nem naptári év szerint gazdálkodó szervezeteknél merülhet fel, mint az egybeszámítás szempontjából figyelembe veendő időszak.

A b) pontban meghatározott feltétel szerint az ajánlatkérő abban az esetben mentesül az egyes beruházások értékének egybeszámítási kötelezettsége alól, ha egyértelműen megállapítható, hogy kizárt a teljesítés egy ajánlattevővel. Ha azonban ez nem zárható ki egyértelműen – tehát **megvan annak az elvi lehetősége**, hogy az egyes beszerzési tárgyakra nézve ugyanazon ajánlattevővel lehetne szerződést kötni – az egybeszámítási kötelezettség fennáll. E körben nincs szerepe az ajánlattevők földrajzi elhelyezkedésének sem, figyelmen kívül marad például az, hogy az adott beszerzést az adott településen, vagy annak közvetlen közelében csak egy ajánlattevő tudná teljesíteni, mert alapvetően a törvény hatálya alá tartozó teljes ajánlattevői kört számításba kell venni. Igazából ezen kritérium fennállása tekintetében minden esetben csak a potenciális ajánlattevői kör és a beszerzéssel érintett piac sajátosságainak ismeretében adható meg a megalapozott válasz.

A c) pontban meghatározott feltételek kapcsán megjegyezhető, hogy az itt meghatározott jellemzők, így egyrészt a rendeltetés azonossága, vagy hasonlósága, másrészt a felhasználás közvetlen összefüggése közül legalább valamelyiknek a fennállása szükséges a megállapításhoz. Azaz a rendeltetés azonossága vagy hasonlósága is, és a felhasználás egymással való összefüggése is önmagában megalapozza a kérdéses részszempont teljesülését.

A c) pontban meghatározott feltételek kapcsán a fogalmak hétköznapi jelentéséből célszerű kiindulni. Például az élelmiszerek esetében elég egyértelműnek tűnik a rendeltetés azonossága, vagy hasonlósága, illetőleg a felhasználásuk egymással való közvetlen összefüggése, de a feltétel megítélésére általános szabály itt sem adható. Más jellegű példaként említhető egy művelődési ház felújítása kapcsán az épület felújítása, illetve korszerű légkondicionáló technológiával való ellátása, amelyek egymással összefüggő beruházásokat takarnak, mert mindkét beruházás célja a művelődési ház megvalósítani kívánt rekonstrukciója. Ellenpélda lehet egy önkormányzat papír és autóbekészítése. Mindkettő árubekészítést jelent, és lehetséges, hogy van olyan vállalkozó, aki széles vállalkozási tevékenysége folytán mindkettőt egyszerre tudná teljesíteni, de az egybeszámítási kötelezettség mégsem áll fenn, mert az egymással való összefüggés a beszerzés tárgyai között hiányzik.

Az azonos, vagy hasonló beszerzési tárgyak megítélése szempontjából segítséget jelenthet a Bizottságnak *a közös közbeszerzési szószerződetről (CPV) szóló 2195/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2151/2003/EK rendelete* (a továbbiakban: Rendelet), amely tartalmazza az egyes beszerzési tárgyak katalógusát, a hozzájuk tartozó úgynevezett CPV-kódokkal.

A Rendelet I. sz. melléklete meghatározza az osztályozási rendszer felépítésének elveit. E szerint a kilenc számjegyből álló CPV-kód első öt számjegye az azonos alosztályba/kategóriába tartozó beszerzési tárgyakat jelöli. Az utolsó három számjegy csak az

alosztályon belüli nagyobb részletességet biztosítja. A kilencedik számjegy az azt megelőző számjegyek ellenőrzésére szolgál.

Bár a CPV-kódok különbözősége, illetve egyezősége az azonosság, vagy hasonlóság megítélése szempontjából önmagában nem bír perdöntő jelentőséggel, a minél szorosabb egyezés jó iránymutatással szolgálhat az egybeszámítás ezen szempontjának megítéléséhez.

A Kbt. az egybeszámítási kötelezettség az előzőekben ismertetett szabályainak mellőzése esetére is tartalmaz további rendelkezéseket. Így a Kbt. 40. § (4) bekezdése alapján, ha az egybeszámítási szabályokat a becsült érték kiszámításakor nem vették figyelembe – az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben (vagy az adott tizenkét hónapban) még beszerzendő tárgyaira – azok értékétől függetlenül – csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni. Ezen elv a nemzeti rezsimben és az egyszerű eljárás szabályozásában is érvényesül.

Így ha az ajánlatkérő ezt észleli, a megfelelő közbeszerzési eljárás lefolytatását önként kell megtennie, de a rendelkezés alkalmazását a Közbeszerzési Döntőbizottság is elrendelheti jogkövetkezményként (Kbt. 340. § (3) d) pont).

Az előbbi rendelkezésekhez kapcsolódik az előre nem látható és nem tervezhető, de az év folyamán felmerülő beszerzési szükséglet egybeszámítás szempontjából való megítélésének kérdése is. Az adott évben (tizenkét hónapban) felmerülő, még beszerzendő tárgyakra – melyeket az ajánlatkérő nem vett, vagy nem tudott figyelembe venni – az egybeszámított érték szerint irányadó eljárásrendben kell a közbeszerzési eljárást lefolytatni, függetlenül attól, hogy annak értéke eléri-e az adott közbeszerzési értékhatárt, ha az egybeszámítás egyéb feltételei fennállnak.

Készítette:

Dr. Laurinyecz Attila
Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

A szabad mozgás és tartózkodás jogával kapcsolatos harmonizáció a helyi rendeletek személyi hatálya tekintetében

A belső piaci jogharmonizációhoz kapcsolódó felülvizsgálat kapcsán indokolt a helyi rendeletek tágabb körében a személyi hatály áttekintése, mivel tapasztalataink szerint több önkormányzat figyelmét elkerülték az alábbi törvények által bevezetett új fogalmak.

Hazánk schengeni tagságából eredően két olyan törvényt fogadott el a parlament még 2007-ben, amelyek amellettt hogy a schengeni vívmányok alkalmazásához szükséges törvényi szintű szabályozást tartalmazzák, érinthetik egyes rendeletek személyi hatályának szabályozását.

Ez a két törvény a **szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (továbbiakban Szmtv.)** valamint a **harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló**

2007. évi II. törvény. A törvények számos módosító rendelkezést tartalmaztak, és az ágazati jogszabályok felülvizsgálatára is az elmúlt időszakban többnyire sor került. Szükséges viszont az érintett helyi rendeletek szöveghasználatát harmonizálni, ezek a rendeletek lehetnek például a helyi szociális, gyermekvédelmi tárgyú, a lakásbérletet szabályozó, a helyi népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló rendeletek.

A korábban használt fogalmak helyett, illetve kiegészítéseként a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre utalást, illetve az Szmtv.-re és az abban használt fogalmakra hivatkozást szükséges a rendeletekbe írni. A munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendelet helyett elegendő már csak az Szmtv.-re utalni. A fentiekén túlmenően az Európai Gazdasági Térségre, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokra hivatkozás sem helyes, figyelemmel az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodásra.

Említést érdemel, hogy egy **új jogfogalom bevezetése** történt meg a harmadik országbeli állampolgárok fogalmának a magyar jogrendszerben történő beillesztésével. A törvény a **harmadik országbeli állampolgár fogalmát** akként határozza meg, hogy az azon külföldiekre vonatkozik, akik nem rendelkeznek a szabad mozgás és tartózkodás közösségi jogával. Harmadik ország alatt, tehát a Magyar Köztársaságon (*első ország*) és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államon (*második ország*) kívüli országokat érti a közösségi jog. Ez alól kivételt jelent, ha a nem uniós állampolgár, de a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező külföldi EK letelepedési engedély iránti kérelmet nyújt be, illetve ha a Szmtv.-ben meghatározott tartózkodási jog megszűnését követően a harmadik országbeli állampolgár e törvény szerinti tartózkodási jogcímet kíván kérelmezni.

Készítette:

Dr. Kása Róbert

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

A háziiorvosi körzetek kialakításáról

A települési önkormányzatokat az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (2) bekezdése jogosítja fel arra, hogy az egészségügyi alapellátások körzeteit helyi rendeletükben kialakítsák és megállapítsák.

A szabályozás kialakításánál figyelemmel kell lenniük arra, hogy az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése értelmében a területi ellátási kötelezettséggel működő háziiorvosi szolgálat finanszírozására a megyei egészségbiztosítási pénztár (MEP) a lakosok igazolt számának figyelembevételével köt finanszírozási szerződést a szolgáltatóval. Így a körzetek meghatározásánál az önkormányzatot köti a hivatkozott rendelet 22. § (6) bekezdésében írt létszám-minimum, amely hiányában a MEP nem köti meg a szolgáltatóval a finanszírozási szerződést.

A helyi önkormányzatok háziorvosi körzetet meghatározó rendeleteivel kapcsolatban az Alkotmánybírósághoz több esetben nyújtottak be jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványt, és több AB határozat is született e tárgyban.

307/B/2004. AB határozatában az Alkotmánybíróság összegezte, mit foglal magában az önkormányzat önálló szabályozási joga, mint alapjog az egészségügyi alapellátás terén.

„A települési önkormányzat az Ötv. 8. § (4) bekezdése szerint köteles gondoskodni - a betegeket az Eütv. 88. § (1) bekezdésében meghatározott tartalommal megillető - egészségügyi alapellátásról, ennek keretében pedig hatáskörébe tartozik, hogy biztosítsa az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 152. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátást. Az önkormányzatot e tekintetben területi ellátási kötelezettség terheli, amelyet a Kr. 2. § c) pontja úgy határoz meg, hogy az az önkormányzat kötelező feladatát képező egészségügyi alapellátás körébe tartozó (háziorvosi, házi gyermekorvosi, területi védőnői, fogászati ellátás) egészségügyi szolgáltatásoknak az a része, amelyet az önkormányzat, illetve saját intézménye vagy más szolgáltató útján biztosít. Az alapellátást a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a hatálya alá tartozó háziorvosok, házi gyermekorvosok és fogorvosok látják el, akik területi ellátási kötelezettséget vállalva az önkormányzattal közalkalmazotti jogviszonyban állnak, vagy a vele kötött szerződés értelmében a feladatokat gazdálkodó szervezeti formában vagy magánorvosként végzik. Az Eütv. 152. § (2) bekezdése feljogosítja az önkormányzatot az egészségügyi alapellátások körzeteinek megállapítására és kialakítására.”

A körzethatár megváltoztatása esetenként felszínre hozta, az önkormányzati egészségügyi alapellátási kötelezettség és a praxisjog védelme közötti anomáliát.

224/B/2006, és 266/B/2004. AB határozatainak indokolásában az Alkotmánybíróság az alábbiak szerint értelmezte az orvosi körzet és a praxisjog közötti összefüggéseket.

„A háziorvos tevékenységét az önkormányzati rendeletben meghatározott körzetben akkor folytathatja, ha rendelkezik az Ötv. 1. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott működtetési joggal (praxisjog), amelynek fogalmára és tartalmára vonatkozóan az Ötv. 1. § (2) bekezdés a) és c) pontja, 2. § (1)-(3) bekezdése, illetőleg a Vhr. 3. §-a tartalmaz rendelkezést. Eszerint az az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott, önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben (működtetési engedély vagy hatósági bizonyítvány) foglalt olyan, személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amelynek alapján a háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos (a továbbiakban: háziorvos) területi ellátási kötelezettséggel, a működtetési jogot engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől kezdődően, – törvényben meghatározott kivétellel – az önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzetben folytatja tevékenységét.”

Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy az Ötv. hatályba lépése után megadott engedéllynél a működtetési (praxis) jog nem áll összefüggésben a háziorvosi körzettel, a háziorvosi körzetben végzendő tevékenység az önkormányzattal való megállapodástól függ. A működtetési jog a háziorvosi körzetre való pályázás feltétele. [29/2006. (VI. 21.) AB határozat, ABH 2006, 396, 413.]

A 63/2006. (XI. 23.) AB határozat is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Öotv. szabályozási módja nem kapcsolja össze a működtetési jogot konkrét háziiorvosi körzettel. (ABH 2006, 716, 721.)

Az Alkotmánybíróság előbbi határozataiban kifejtett álláspontja szerint a működtetési jogra vonatkozó alkotmányos tulajdonvédelem nem értelmezhető úgy, hogy az az adott körzet változatlanóságát garantálja, mert e jog nem egy meghatározott körzethez kapcsolódik.

Így a háziiorvosi körzetek átszervezése nem jelenti a praxisjog elvonását, arra az önkormányzat nem is rendelkezik hatáskörrel.

Az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy a körzethatárok módosítása sérti-e a szerzett jogok védelmének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett követelményét.

„A körzethatárok módosítása a körzetekben tevékenykedő orvosok számának csökkenését, így a megbízási szerződések megszűnését eredményezte, nem volt azonban kihatással a már megszerzett működtetési engedélyekre. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a működtetési jog nem arra jogosítja fel a háziiorvost, hogy egy megadott körzetben tevékenykedjen, csupán feltétele annak, hogy az orvos az önkormányzat által megjelölt körzetben működjön. „Az Öotv. szerint a működtetési jog léte nem függ az önkormányzattal való megállapodástól, sem attól, hogy más személyek újabb működtetési jogokat kapnak.” (ABH 2006, 716, 721.)

Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. vizsgált rendelkezései nem érintették a praxisjogot, szerzett jogot nem vontak el, így nem sérült az Alkotmány jogállamiság elvét tartalmazó 2. § (1) bekezdése.

A háziiorvosi körzetek kialakításáról, vagy megváltoztatásáról szóló helyi rendeletekkel kapcsolatban az indítványozók sérelmezték, a tulajdonjog, és a szerződéses szabadság alkotmányos védelmének megsértését.

224/B/2006. AB határozatában az Alkotmánybíróság a sérelmezett alkotmányos garanciák tekintetében elutasító határozatát az alábbiak szerint indokolta.

„Az Alkotmánybíróság több határozatában kimondta, hogy a tulajdonjog alkotmányos védelme kiterjed a működtetési jogra, mint – az Öotv. 1. §-a (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott – vagyoni értékű jogra. [28/2006. (VI. 21.) AB határozat, ABH 2006, 381, 388.; 29/2006. (VI. 21.) AB határozat, ABH 2006, 396, 410.]

A működtetési jog, mint vagyoni értékű jog és a háziiorvosi körzet előbb vázolt összefüggéseire tekintettel a tulajdonhoz való jog védelme nem az adott körzet változatlanóságára vonatkozik, mert e jog nem egy meghatározott körzethez kapcsolódik. A körzethatár módosítása a háziiorvos praxisjogával összefüggésben a tulajdonhoz való alkotmányos jogot abban az extrém esetben sértheti, ha a tevékenység gyakorlását ellehetetleníti.

Minthogy azonban a körzet kialakításához szükséges minimális beteglétszám meg van határozva, erre jogszerűen nem kerülhet sor, a háziiorvosi körzet és ezzel a biztosítottak számának csökkenése – amely egyébként más okból is bekövetkezhet – nem jelenti a praxisjog korlátozását.

Az indítványozó a támadott rendelkezést az Alkotmány 9. § (1) bekezdésébe ütközőnek is tartotta azzal, hogy a szerződéses szabadságot sérti.

Az alkotmánysértés megállapításához az kell, hogy a szerződési szabadsággal szoros kapcsolatban álló, a szerződési szabadságot megvalósító, magában foglaló alapvető jog vagy alkotmányos intézmény sérelme is megvalósuljon. A szerződési szabadságnak az említettnél enyhébb korlátozása közvetlen alkotmánysértést általában nem alapoz meg. (327/B/1992. AB határozat, ABH 1995, 604, 607.; 219/B/2004. AB határozat ABK 2007. szeptember, 858, 861.)

Az önkormányzat a körzeteket törvényi felhatalmazás alapján hozza létre, azok határainak kialakítására vonatkozó, az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített autonómiája részét képező döntési jogát pedig a jogszabály által meghatározott keretek között gyakorolhatja: az új fogorvosi körzet létrehozásánál figyelemmel kell lennie egyrészt arra, hogy ellátási kötelezettségének eleget tegyen, másrészt ezt úgy tegye, hogy a már működő körzethez tartozó beteg-létszámot ne csökkentse a Kr.-ben meghatározottak alá; ellenkező esetben a MEP nem kötheti meg a finanszírozási szerződést. Így megfelelő garanciák állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a szerződés módosítása ne vezessen az önkormányzattal szerződött fél alkotmányos jogainak sérelmére.”

A települési önkormányzat helyi rendelete nem önmagában áll, hanem a magyar jogrendszer szerves részét képezi, és így az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. E körben a helyi szabályozás az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével való esetleges ellentéte emelhető ki, amely szerint „a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül”. Az Alkotmány e rendelkezése a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelmény.

Az ezen elvből fakadó megkülönböztetés tilalma azt jelenti, hogy a jognak mindenkit egyenlőként, egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie, azaz az emberi méltóság jogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.

A fentiekből következően a helyi önkormányzat rendelete a háziorvosi körzetek meghatározása során sem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést. Ez akkor állapítható meg, ha az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tesz különbséget.

Az önkormányzatnak az irányadó jogszabályokon kívül a megfelelő településpolitikai vagy egészségpolitikai szempontokat is mérlegelnie kell az átszervezés indokaként, hogy saját autonómiája keretében hozott döntése törvényes legyen, ugyanakkor a közszolgáltatás nyújtás biztonsága és hatékonysága tekintetében is megállja a helyét.

Készítette:

Sztankovics Béla

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Tájékoztató jogszabály-változásról

A **3/2008. (VII. 25.) ÖM rendelet** több ponton módosította a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 4/2006. (VIII. 1.) ÖTM rendelet egyes rendelkezéseit. A módosító rendelkezések elsősorban az időközi választásokra vonatkozó előírásokat érintik. A teljes körű tájékoztatás érdekében az alábbiakban közreadjuk a módosító jogszabályt teljes terjedelemben. Az új jogszabályi rendelkezések 2008. augusztus 2. napjától hatályosak.

3/2008. (VII. 25.) ÖM rendelet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 4/2006. (VIII. 1.) ÖTM rendelet módosításáról

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 153. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az önkormányzati miniszter feladat- és hatásköréről szóló 132/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § g) pontjában megállapított feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 4/2006. (VIII. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § Az időközi választáson a rendeletben foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a költségvetési szervek részére az időközi választások pénzügyi fedezete az átadónál támogatásértékű működési kiadásként, az átvevő szervnél támogatásértékű működési bevételként kerül biztosításra,

b) előleg a HVI vezetőjének kérelmére és kizárólag a dologi kiadásokra biztosítható,

c) a HVI-t megillető támogatást a 3. mellékletben foglaltak szerint a minisztérium utalja, közvetlenül az illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatala, körjegyzőség esetén a körjegyzőség bankszámlájára,

d) a feladattípusú elszámolás teljesítése során a pénzügyi elszámolást segítő programot nem kell igénybe venni,

e) a TVI a HVI elszámolását – melyben a személyi juttatások tételeit is szerepeltetni kell – a választás napját követő 30 naptári napon belül ellenőrzi, jóváhagyja és kifizetésre felterjeszti a minisztérium részére,

f) a személyi juttatások normatíváinak folyósítására csak utólag, a pénzügyi elszámolás elfogadását követően kerül sor,

g) a miniszternek az elszámolás elfogadásáról szóló döntését követő 10 banki napon belül a minisztérium a többletköltségek fedezetét átutalja az illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatala, körjegyzőség esetén a körjegyzőség bankszámlájára.”

2. § Az R. 3. § (1) bekezdésében az „1-3. és a 11.” szövegrész helyébe, valamint a 9. § (2) bekezdésében az „1-3. és 11.” szövegrész helyébe az „1. és 2.” szöveg lép.

3. § Az R. 3. melléklete e rendelet melléklete szerint módosul.

4. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Az R. 9. § (1) bekezdésében az „Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Ellenőrzési Titkárság” szövegrész helyébe az „Önkormányzati Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium)” szöveg lép.

(3) Hatályát veszti az R.

a) 1. § (1) bekezdésében az „és területfejlesztési” szövegrész,

b) 2. § (1) bekezdésében, 5. § (2) bekezdés bevezető részében, 5. § (2) bekezdés a) pontjában,

6. § (2) bekezdésében az „és a 11.” szövegrész,

c) 8. § (4) bekezdésében az „a 3. § (4) bekezdésben leírtak szerint” szövegrész,

d) 11. melléklete.

Melléklet a 3/2008. (VII. 25.) ÖM rendelethez

1. Az R. 3. mellékletében a 2.03. sor első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:
„2.03. A helyi választási iroda tagjainak 4000 Ft/fő díja a választással érintett választókerület lakosságszáma alapján.”

2. Az R. 3. mellékletében a 2.31. sor első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:
„2.31. Helyi választási iroda vezetőjének díja a választással érintett választókerület lakosságszáma alapján.”

Készítette:

Dr. Pintér Anita

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

Tájékoztató a vakvezető kutyákkal kapcsolatos szabályozás változásáról és az 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM együttes rendelet hatályosságáról

A Magyar Közlöny 105. számában jelent meg az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról szóló 184/2008. (VII. 18.) Korm. rendelet. A jogszabály hatályba lépésének időpontja 2008. július 19. napja.

A Kormányrendelet értelmében módosult a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (Szabs.r.) 3. § (1) bekezdésében megállapított „veszélyeztetés kutyával” szabálysértés tényállása. A rendelkezés értelmében szabálysértést követ el, aki a felügyelete alatt álló kutyát szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön szállítja, valamint élelmiszer-elárusító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre beenged, illetőleg bevisz. A korábbi szabályozáshoz képest változást jelent, hogy **a Kormányrendeletben nevesítésre került a vakvezető, illetve a mozgáskorlátozottakat segítő kutya, amelyek kivételt képeznek a tilalom alól.** Vakvezető, valamint mozgáskorlátozottakat segítő kutya esetében tehát a jogszabályban megjelölt magatartások nem valósítanak meg szabálysértést. Az új rendelkezéseket a hatálybalépés – azaz 2008. július 19. előtt – elkövetett szabálysértések miatt induló, illetőleg a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

Ezzel összefüggésben fel kívánjuk hívni a figyelmet, hogy az egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 170/2008. (VI. 28.) Korm. rendelet alapján módosult az 1989. október 23-át megelőzően alkotott rendeleti szintű jogszabályok rendezéséről szóló 383/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet. A rendelet alapján egyes jogszabályok – köztük a köztisztasággal és a

települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM együttes rendelet – hatályon kívül helyezésének időpontja 2008. július 1-ről 2009. január 1-jére módosult. Az 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM együttes rendeletnek a vakvezető kutya üzletekbe, közterületekre stb. történő bevitelére vonatkozó szabályait ennek megfelelően 2009. január 1. napjáig alkalmazni kell.

Készítette:

Dr. Pintér Anita

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

A közmeghallgatás intézményéről

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 13. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a közmeghallgatásról: „*A képviselő-testület évente legalább egyszer, előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a választópolgárok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői közérdekű kérdést és javaslatot tehetnek.*”

A kialakult gyakorlat több esetben azt mutatta, hogy az önkormányzatok a közmeghallgatás tartási kötelezettségüknek falugyűlés, illetve különböző lakossági fórumok keretében kívánnak eleget tenni. Az Ötv. hivatkozott szabálya szerint a közmeghallgatást azonban nem lehet azonosítani a falugyűlésekkel, egyéb lakossági fórumokkal. Ezekről a közmeghallgatás abban különbözik, hogy **a közmeghallgatás testületi ülés keretében történik, így azon a képviselő-testület tagjainak határozatképes számban jelen kell lenniük.**

A fentiek alapján a közmeghallgatásra, mint speciális testületi ülésre is vonatkozik az Ötv. 17. §-ának rendelkezése, mely szerint a képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a megjelent képviselők és meghívottak nevét, a tárgyalt napirendi pontokat, a tanácskozás lényegét, a szavazás számszerű eredményét és a hozott döntéseket tartalmazza. A jegyzőkönyv elkészítéséről a jegyző gondoskodik. A képviselő-testület ülésének a jegyzőkönyvét a polgármester és a jegyző írja alá. A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a Kormány által rendeletben kijelölt szervnek (közigazgatási hivatal).

Nem elfogadható tehát, hogy a közmeghallgatásról egyáltalán nem készül jegyzőkönyv, illetve az sem, hogy az elkészített jegyzőkönyvek csak jelentős – több hónapos – késéssel kerülnek megküldésre a közigazgatási hivatal részére.

Az Ötv. a közmeghallgatás intézményesítésével biztosítani kívánja a választópolgárok számára azt a lehetőséget, hogy közérdekű kérdést és javaslatot tegyenek a képviselő-testületnek. Ez a jog a törvény szabálya szerint a helyben érdekelt szervezetek képviselőit is megilleti. A közmeghallgatás során a választópolgárok és a helyi szervezetek a közérdekű kérdéseiket tehát a képviselő-testületnek tehetik fel, és mondhatják el javaslataikat. Így azok nem az egyes tisztségviselők és az apparátus útján jutnak el a testülethez, hanem közvetlenül. A törvény a közmeghallgatáson kötelező jelleggel a közérdekű kérdések, javaslatok meghallgatását általában írja elő. A képviselő-testület a Szervezeti és Működési Szabályzatában (SZMSZ) előírhatja magára nézve, hogy meghatározott tárgykörökben,

kérdésekben a döntés előtt a konkrét témában kéri a választópolgárok és szervezeteik javaslatait. Ezáltal a lakosság igényei jobban érvényesülhetnek a feladatvállalás során, másrészt a megvalósítás módját illetően is hasznos segítséget, ötletet, támogatást kaphat a testület. Ennek megfelelően több önkormányzat SZMSZ-e tartalmazza, hogy a költségvetés elfogadása előtt a képviselő-testület közmeghallgatást tart. A költségvetési rendeletek vonatkozásában minden évben – így ebben az évben is – lefolytatott komplex ellenőrzés során tapasztalható volt, hogy az SZMSZ-ek ilyen rendelkezései nem érvényesültek a gyakorlatban, tehát a költségvetés elfogadása előtt nem került sor a közmeghallgatások megtartására az SZMSZ-ek előírásai szerint. A konkrét témakörben meghirdetett közmeghallgatás azonban nem pótolja az általános közmeghallgatást, amelyet vagy más időpontra kell meghirdetni, vagy az adott közmeghallgatás második részében az általános – a lakosság részéről felmerülő – közérdekű javaslatok és kérdések megtételére kell lehetőséget biztosítani. **A törvényi szabályozás szerint tehát legalább egy alkalommal kötelező a közmeghallgatás, de a helyi elhatározás alapján többször is tartható.**

Az Ötv. külön kihangsúlyozza, hogy a közmeghallgatást előre meg kell hirdetni. Ennek módját az önkormányzatok az SZMSZ-ben szabályozhatják. A képviselő-testületek szabályokat állapíthatnak meg az SZMSZ-ben a közmeghallgatás megtartásának előkészítésére, lebonyolítására nézve is. Erre tekintettel felhívjuk az önkormányzatok figyelmét az állampolgári jogok országgyűlési biztosának az OBH 3197/2007. számú ügyben készített jelentésére.

A fenti ügyben a panaszos azért fordult az állampolgári jogok országgyűlési biztosához, mert sérelmezte, hogy Mohács Város Képviselő-testületének 2006. december 21-i **közmeghallgatásán a polgármester megakadályozta, hogy hozzászólását elmondhassa.** Az országgyűlési biztos vizsgálatot rendelt el, tekintettel arra, hogy a beadványban írtak felvetették **a helyi önkormányzathoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága sérelmének, illetve közvetlen veszélyének gyanúját.**

Az országgyűlési biztos az eljárása során a rendelkezésére álló jegyzőkönyv és hangfelvétel alapján megállapította, hogy a polgármester előzetesen a panaszos hozzászólásának tárgyára vonatkozó kérdéseket tett fel, utalva több olyan kérdésre is, amellyel a képviselő-testület nem kíván foglalkozni, valamint megjegyezte azt is, hogy a panaszos hozzászólásában bibliai idézetet kezdett felolvasni, ezt követően pedig a polgármester – arra hivatkozva, hogy a hozzászólás nem közérdekű – megvonta a szót. Sem a jegyzőkönyv, sem a hangfelvétel nem tartalmaz arra vonatkozó adatot, hogy a hozzászólót a tárgytól való eltérést követően, annak következményeinek ismertetésével figyelmeztették volna a szó megvonása előtt.

Az országgyűlési biztos megjegyezte azt is, hogy Mohács Város Önkormányzata szervezeti és működési szabályzatáról szóló, többször módosított 23/1998. (XI. 20.) rendelete 21. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a tanácskozás rendjének fenntartásáról a polgármester gondoskodik. Ennek során figyelmezteti azt a hozzászólót, aki eltért a tárgyaló témától, vagy a tanácskozáshoz nem illő, sértő kifejezéseket használ; amennyiben a figyelmeztetés eredménytelen, úgy megvonja tőle a szót.

Az országgyűlési biztos áttekintette az Alkotmánybíróságnak a véleménynyilvánítás szabadságára és a közlések előzetes korlátozásával kapcsolatos kérdésre vonatkozó döntéseit, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény vonatkozó cikkét is.

Az országgyűlési biztos a közlések előzetes korlátozásával kapcsolatos kérdésekre vonatkozó Alkotmánybírósági határozat [37/1992. (VI. 10.) AB hat.] vizsgálata kapcsán megjegyezte, hogy a sajtó nemcsak a szabad véleménynyilvánítás eszköze, hanem a tájékoztatásé is, azaz alapvető szerepe van a véleményalkotás feltételét képező tájékozódásban.

Az országgyűlési biztos hangsúlyozta, hogy cenzúra fogalmán a közlésre szánt vélemény tartalmának kötelező, előzetes közhatalmi ellenőrzéseként és a minősítés eredményeként a közlés megtiltásához való jogot értünk. A kialakult gyakorlat szerint a cenzúra fogalmával összefüggésben az Európai Emberi Jogi Bíróság szigorú vizsgálódási kötelessége is arra vonatkozik, hogy az előtte lévő konkrét ügyekben indokolható volt-e a közlés előzetes betiltása.

Az országgyűlési biztos az előbbiekre tekintettel megjegyezte, hogy a hozzászólás megkezdése előtt annak tartalmára vonatkozó kérdés, valamint a hozzászólást az erre kapott választól függővé tevő polgármesteri magatartás, vagyis a közlés előzetes betiltása, a közlés megakadályozása nem felel meg a véleményszabadság korlátaival szemben támasztott, az Alkotmánybíróság által részleteiben is kidolgozott követelményrendszernek.

Mindezekre tekintettel az országgyűlési biztos megállapította, hogy a közmeghallgatáson a polgármester az eljárásával a véleménynyilvánítási szabadsággal összefüggő visszásságot okozott, amely egyúttal a helyi önkormányzathoz való joggal összefüggő visszásság veszélyét is előidézte.

A jelentésben foglalt megállapítások, az alkotmányos joggal összefüggő feltárt visszásságok okán, azok orvoslása, jövőbeni megszüntetése és megelőzése érdekében, az országgyűlési biztos az intézkedései között többek között **felhívta** az önkormányzati és területfejlesztési miniszter útján **valamennyi helyi önkormányzat képviselő-testületének figyelmét arra, hogy fordítsanak különös gondot a közmeghallgatásaik megfelelő lebonyolítására.**

A hivatkozott ombudsmani jelentés tartalma megtalálható az Országgyűlési Biztos Hivatala honlapján (www.obh.hu).

Az ombudsmani jelentésről részletesebb összefoglaló olvasható az Önkormányzati tájékoztató 2008/5 számában (www.otm.gov.hu).

Készítette:

Dr. Neparáczki Nándor
Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

Hatósági Főosztály tájékoztatói

A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008. (VII. 3.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseiről

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény felhatalmazást adott a kormánynak rendeletalkotásra a címben megjelölt tárgykörben a **kisajátítási munkarészek** elkészítése érdekében és a csereingatlannal kapcsolatos kártalanítás során az **értékkülönbözet** megfizetése körében adható kedvezmények tekintetében. A kormányrendelet hatályba lépésének napja – a kihirdetését követő nap – azaz 2008. július 4. A Kormányrendelet a 11/1977. (III. 11.) MÉM rendelet és a 21/1976. (IX. 5.) PM rendelet szabályait váltja fel, mert 2008. július 1. napjától az egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 170/2008. (VI. 28.) Korm. rendelet 4. §. (2) bekezdése értelmében ezen rendeletek hatályukat veszítették.

A **Kormányrendelet alkalmazóinak köre** széles: elsősorban a kisajátítást kezdeményezők (pl. önkormányzatok), az általuk megbízott, a kisajátítási terveket elkészítő földmérők, a terveket szakmai szempontból ellenőrző földhivatalok, az építésjogi követelmények feltételeinek való megfelelést vizsgáló építéshatóságok és nem utolsósorban a kisajátítási eljárást lefolytató közigazgatási hivatalok.

A Kormányrendelet rögzíti, hogy a kisajátítási terv elkészítésével kapcsolatos földmérési munkát **írásbeli** megbízás alapján földmérésre **jogosult** személy végezhet. Kapcsolódó szabályokat állapít meg a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény (Fttv.) és a végrehajtására kiadott 16/1997. (III. 5.) FM rendelet.

A rendelet meghatározza a kisajátítási terv **elemeit**:

- **Átnézeti térkép** („A kisajátítási átnézeti térkép a kisajátítással érintett földrészeket és azok közvetlen környezetét ábrázoló, az ingatlan-nyilvántartási térkép alapján készített rajzi munkarész, amely nyomvonalas építmény esetén annak nyomvonalát is tartalmazza”). Tehát nemcsak a kisajátítással érintett ingatlant ábrázolja, ezen iratból állapítható meg a nyomvonal is.
- **Kisajátítási vázrajz** (Ha a kisajátítás az ingatlan területének csak egy **részét** érinti.) A korábbi szabályokkal ellentétben **földrészletenként** kell elkészíteni.
- **Területkimutatás** mind az átnézeti térkép, mind a kisajátítási vázrajz tartozéka, amely a rajzos munkarészekben ábrázolt földrészek számszerűsített adatait (terület, művelési ág stb.) és a tulajdonosok (egyéb jog jogosultjainak) adatait tartalmazza.
- **Ingatlan-nyilvántartási térkép hiteles másolata** akkor szükséges, ha a kisajátítás egész földrészetet érint (ekkor a kisajátítási vázrajzot helyettesíti).
- **Tulajdoni lap** 30 napnál nem régebbi hiteles másolata. (Helyettesíti a területkimutatást, ha a kisajátítás egész földrészetet érint.)

A rendelet meghatározza a kisajátítási terv elkészítésének **módját**. Itt a korábbi szabályokhoz képest változás következett be, mely változás figyelemmel van a megváltozott jogszabályi környezetre, az adatbázisok időközbeni digitalizálására (a papíralapú térképek helyett) és a földmérési, térképészeti technikák változására. Tehát a munkarészeket digitális formában úgy kell elkészíteni, hogy a változás az ingatlan-nyilvántartásban átvezethető legyen, ennek érdekében a rendelet 2. és 3. számú melléklete meghatározza a kötelező tartalmi elemeket.

A földmérők számára kötelező adatgyűjtés körében – amely a földhivatal részéről kötelező adatszolgáltatásként jelenik meg – újdonság, hogy be kell szerezni az ingatlan-nyilvántartásban még **széljegyen** feltüntetett jogosultak nevét, lakcímét és a használat jogcímét is.

Az új szabályozás következtében **megszűnt** a közigazgatási hivatal ún. „postás szerepe” azzal, hogy a kisajátítást kérőnek kell záradékolás céljából a kisajátítási tervet 6 példányban benyújtani a földhivatalhoz, aki azt a záradékolást követően hivatalból küldi meg az építés hatóságnak. A korábbi szabályozás az ingatlanügyi hatóság és az építésügyi hatóság eljárását szakhatósági eljárásként említette. Ez azért volt hibás, mert a kisajátítási eljárás csak a kisajátítási kérelem benyújtásával indul meg, de a kisajátítási kérelemhez már záradékolt terveket kell becsatolni. Jelen szabályozás értelmében nem szakhatósági közreműködés az ingatlanügyi hatóság és az építésügyi hatóság eljárása, hanem **önálló hatósági eljárás**. Egyértelművé válik az is, hogy a földhivatali záradékolással kapcsolatos díj és az építésügyi hatóság eljárásáért fizetendő illeték a kisajátítást kérőt terheli.

A záradékolás illetéke 2008. szeptember 1. napjától az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény melléklete XV. Fejezetének m) pontja értelmében, mely szerint az a)-l) pontok alá nem eső (a záradékolás ilyenek tekintendő) elsőfokú építésügyi hatósági eljárás esetén 10 000 Ft.

A rendelet 7. § (1) bekezdése első fokú építésügyi hatósági **hatáskört ad** a közigazgatási hivataloknak a Kormány által rendeletben meghatározott nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokkal összefüggő kisajátítási tervek záradékolására, ekkor az ügyintézési határidő 8 nap. E privilegizált eljárások körébe nem tartozó területserzési eljárásokban a kisajátítási tervek záradékolása az elsőfokú építésügyi hatóság hatáskörébe tartozik.

A rendelet 7. § (3)-(4) bekezdése eljárási szabályokat alkot az építésügyi hatóságok számára.
Az építésügyi hatóság ellenőrzi:

- *hogy a záradékolási kérelemben megjelölt kisajátítási cél összhangban van-e területfelhasználásra,*
- *valamint a kisajátítás és a csereingatlan megosztása során keletkező új telkek megfelelnek-e a telekalakításra vonatkozó építésjogi követelményeknek.*

A hatóság többféle **döntést** hozhat:

- Ha az építésjogi követelményeknek megfelel a kisajátítási terv, akkor **záradékkal látja** el azt és visszaküldi a kisajátítást kérőnek. A Kormányrendelet 7. § (3) bekezdésének utolsó mondata meghatározza a záradék **kötelező szövegét is**: „Az építésjogi követelményeknek megfelel, a záradék kisajátítási eljárás céljára lett kiadva”, ezért célszerű az építés hatóságok részéről az adminisztráció egyszerűsítése érdekében bélyegzőt beszerezni. Fontos, hogy az ügyintézési határidő – a 30/60 napos főszabállyal ellentétben – **15 nap**.
- Ha a záradékolási kérelem vagy a kisajátítási kérelem **kellékhányos vagy tartalmilag hiányos** (nem felel meg az építésjogi követelményeknek), akkor a 7. § (4) bekezdése értelmében hiánypótlásnak van helye, eltérő szabályozás hiányában a Ket. 37. § (2) bekezdése értelmében **8 napon belül**.
- A Kormányrendelet nem szabályozza azt az esetet, ezért a **gyakorlatra vár** annak kimunkálása, hogy ha a záradékolási kérelemnek olyan **tartalmi** hiányossága van, amely nem pótolható (pl. ellentétes a hatályos rendezési tervvel), ekkor milyen

formában dönt a hatóság? Az általános szabályok szerint határozattal – jogorvoslat biztosítása mellett – **elutasítja** a kisajátítási tervek záradékolását.

A Kormányrendelet 8. §-a a főszabálytól **eltérő** szabályokat tartalmaz, **többletfeladatokat** ró az építésügyi hatóságokra abban az esetben, ha a kisajátítás célja a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (autópálya törvény) szerinti beruházások, és a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény szerinti beruházás. Ezen esetekben azt is vizsgálni kell az építészet hatóságnak, hogy a kisajátítási terv szerinti **nyomvonal vezetés** nem ellentétes-e az autópálya törvény 6. § (1) bekezdésében adott felhatalmazás alapján a Kormány által rendeletben megállapított nyomvonallal, illetve az árvízvédelmi művek **terület-igénybevétele** nem ellentétes-e a jóváhagyott engedélyezési tervekkel. E privilegizált eljárások esetén az ügyintézési határidő méltányolható okból még rövidebb: **mindössze 8 nap**. A záradék szövege eltérő az alapeljárástól: „*a területfelhasználási követelményekkel nem ellentétes, a telekalakításra vonatkozó építésügyi követelményeknek megfelel, a záradék kisajátítás céljára lett kiadva*”.

Az építésügyi hatóság záradékolási eljárását **nem** kell kezdeményezni a rendelet 9. §-a értelmében – tehát **kivétel** a főszabály alól – ha a kisajátítási tervet olyan kisajátításban kívánják felhasználni, amely nem építmény létesítését célozza és az egész „telket” (ingatlant/földrészletet) érinti.

A rendelet 11-12. §-a a csereingatlannal történő kártalanítás esetén az értékkülönböt megfizetése tekintetében adható **fizetési kedvezmény** szabályait tartalmazza. Bács-Kiskun megye területén az elmúlt 11 évben csereingatlannal történő kártalanítás nem fordult elő a gyakorlatban, úgy ítéljük meg, hogy a szabályozás gyakorlati jelentősége (életszerűsége) elenyésző, így azt külön ismertetni nem kívánjuk.

A közigazgatási hivatalok számára generál **új feladatot** a Kormányrendelet 14. §-a, mely szerint a kisajátítási kérelemhez csatolt kisajátítási tervből a kisajátítási átnézeti térképet **a hivatal honlapján közzé kell tenni**. Ez a rendelkezés a 2008. július 4. napját követően benyújtott kisajátítási kérelmek esetén alkalmazandó.

Új rendelkezés, hogy a rendelet 15. § (5) bekezdése értelmében – annak ellenére, hogy a kisajátítást kérő tulajdonjoga a közigazgatási határozat jogerőre emelkedésével keletkezik függetlenül az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéstől – a kisajátítást kérő köteles **figyelemmel kíséreni** azt, hogy a kisajátítási tervben szereplő változások ingatlan-nyilvántartási bejegyzése megtörtént-e. Vélhetően a szabályozás indoka mögött az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének vétele (igénye) áll, nincs azonban szankció arra az esetre, ha a „figyelemmel kísérést” a kisajátítást kérő elmulasztja. Fontos – a 15. § (5) bekezdésének második mondata alapján, hogy a földhivatali záradék meghosszabbítására **csak annak érvényességi idején belül van lehetőség**, ha azt elmulasztják, akkor a földhivatal a záradékolt munkarészt érvényteleníti.

Hatálybalépés:

- Főszabály szerint a rendeletet a hatálybalépését – 2008. július 4. – követően benyújtott kisajátítási kérelemhez csatolandó kisajátítási tervre kell alkalmazni.

- A fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat – a főszabállyal ellentétesen – a folyamatban lévő, elsőfokú határozattal még le nem zárt kisajátítási eljárásokban is alkalmazni kell.
- Szintén kivétel, hogy 2009. január 1. napjáig a kisajátítási kérelemhez a korábbi szabályok szerint záradékolt kisajátítási terv **is** becsatolható.
- A Kormányrendelet hatálybalépésekor **folyamatban lévő** záradékolási eljárást a korábbi szabályok (MÉM rendelet) alapján kell lefolytatni.
- A korábbi szabályok szerint záradékolt kisajátítási terv a záradék érvényességi idején belül csatolható a kisajátítási kérelemhez.

Készítette:

Dr. Mák Éva

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A hulladékszállítási díj adók módjára történő behajtása

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 20. § (1) bekezdése értelmében az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, az ideiglenes tárolásra szolgáló (közműpótló) létesítmények, berendezések ürítéséből származó, illetve közüzemi csatornahálózatba vagy más módon befogadóba vagy szennyvíztisztítóba nem vezetett települési folyékony hulladékot, valamint a települési szilárd hulladékot a külön jogszabályban előírtak szerint gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított hulladékkezelőnek átadni.

A Hgt. 23. §-a ad felhatalmazást a települési önkormányzatok képviselő-testületének, hogy **rendeletben** állapítsák meg a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának és igénybevételének rendjét, ezen belül az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget.

A Hgt. 25. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni, és külön jogszabályban – nevezetesen a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendeletben – meghatározottak szerint figyelembe kell vennie például a közszolgáltatás jellegét, a kezelt hulladék mennyiségét és minőségét is.

A Hgt. 26. § (1) bekezdése kimondja, hogy *a hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéért az ingatlantulajdonost terhelő díjhátralék és az azzal összefüggésben megállapított késedelmi kamat, valamint a behajtás egyéb költségei adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek.* Ugyanezen § (2) bekezdése szerint *a díjhátralék keletkezését követő 30 napon a közszolgáltató felhívja az ingatlantulajdonos figyelmét a díjfizetési kötelezettségének elmulasztására és felszólítja annak teljesítésére.*

Ugyanezen § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *a felszólítás eredménytelensége esetén a díjhátralék keletkezését követő 90. napot követően a közszolgáltató – a felszólítás megtörténtének igazolása mellett – a díjhátralék adók módjára történő behajtását a települési önkormányzat jegyzőjénél kezdeményezi.*

A Hgt. 26. § (4) bekezdés első fordulata kimondja, hogy *a települési önkormányzat jegyzője – a kezdeményezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül – a külön jogszabályban meghatározottak szerint **intézkedik** a díjhátralék, késedelmi kamat és a felmerült költségek behajtása érdekében.*

Sokszor fordul elő, hogy az ingatlantulajdonos (esetleg használó vagy bérlő) által elmulasztott díjfizetés miatt a hulladékszállítást végző szervezetek – igaz, a Hgt.-ben előírt határidőn jóval túl – **megkeresik a jegyzőt a tartozás behajtása érdekében.**

Az ilyen ügyek iratai áttanulmányozása során megállapítottuk, hogy a közszolgáltató szervezet megkeresésével a jegyző elé került ügyekben **az elsőfokú adóhatóság** magánszemély adós esetén a végrehajtási eljárást az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 146. § (2) bekezdés a) pontja alapján **vagy maga, vagy** az Art. 146. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján **önálló bírósági végrehajtó útján foganatosítja.** Ez utóbbi esetben az önálló bírósági végrehajtó az Art.-ben foglalt rendelkezések alkalmazásával jár el.

Az Art. 159. § (1) bekezdése alapján a végrehajtás során az adóhatóság által hozott végzések, illetőleg az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró önálló bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti – a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül – a végrehajtást foganatosító elsőfokú adóhatóságnál **végrehajtási kifogást** terjeszthet elő.

A hivatalunkhoz végrehajtási kifogás elbírálása céljából vagy más okból (jellemzően a fizetési kötelezettség jogalapjának vitatása miatt) érkező ilyen elsőfokú iratok áttanulmányozása során **általunk tapasztalt hibákra ezúton kívánunk rávilágítani** azok elkerülése érdekében.

1.

A Hgt. fent idézett rendelkezései értelmében a hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételeért az ingatlantulajdonost terhelő **díjhátralék** és az azzal összefüggésben megállapított késedelmi kamat, valamint a behajtás egyéb költségei **adók módjára behajtandó köztartozásnak** minősülnek. **A behajtás érdekében a települési önkormányzat jegyzője intézkedik.**

Az Art. 145. § (1) bekezdés c) pontja szerint az adóigazgatási eljárásban **végrehajtható okirat** – többek között – **a behajtást kérő** (jelen esetben a hulladékgyűjtési társaság) **megkeresése.**

Az Art. 161. § (1) bekezdése szerint *az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szerv, illetőleg a köztartozás jogosultja negyedévenként, a negyedévet követő hó 15. napjáig keresi meg az adóhatóságot behajtás végett, ha a köztartozás összege meghaladja az 5000 forintot.*

Az Art. 161. § (2) bekezdés első fordulata rendelkezik részletesen arról, hogy **a megkeresésben milyen adatokat kell feltüntetni.** Eszerint a behajtást kérő és a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatokat, a tartozás jogcímét, a fizetési kötelezettséget elrendelő határozat (végzés) számát, jogerőre emelkedésének időpontját, a teljesítési

határidőt, a tartozás összegét és esetleges járulékait, valamint annak a jogszabálynak a pontos megjelölését, amely az adók módjára való behajtást lehetővé teszi.

Az elsőfokú adóhatóságok sokszor úgy „fogadják be” a közszolgáltató (és más megkeresők) behajtás iránti kérelmeit, s tesznek további intézkedéseket a megkeresés alapján történő behajtás iránt, hogy azok tartalma maradéktalanul nem felelnek meg az Art. 161. § (2) bekezdésében foglaltaknak, s nem intézkednek azok kiegészítéséről. Azok **nem tartalmazzák** teljeskörűen azokat az adatokat, amelyeket a fent idézett jogszabályhely előír a megkeresés kötelező tartalmi elemeként, így a jogerőre emelkedés időpontjának megfelelő, a személyszállítási díjtarozás megfizetésére szóló felszólítás kézbesítésének napját, valamint nem derül ki az iratokból, hogy a közszolgáltató minden olyan évben küldött-e fizetési felszólítást az adósnak, amely évekre a tartozását kimutatta behajtásra. (Az adós által igazoltan átvett fizetési felhívás hiányában nincs helye a behajtás iránti kérelem előterjesztésének.) Az elsőfokú adóhatóságok sokszor még ennél is hiányosabb tartalmi elemmel teszik át a behajtás iránti kérelmeket az önálló bírósági végrehajtónak. Azokból gyakran hiányzik a teljesítési határidő, a jogerőre emelkedés időpontja, a fizetési felhívások kézbesítésének időpontja (így az esedékesség időpontja).

2.

Előfordult, hogy a közszolgáltató szervezet (a behajtást kérő) által az adósnak megküldött, a díjhátralékok keletkezését követő 30 napon belüli felhívások, és azok átvételét igazoló tértivevényekből megállapítottuk, hogy az adós díjhátralékainak befizetésére felszólító levelek a becsatolt tértivevények tanúsága szerint „**nem kereste**” jelzéssel **érkeztek vissza** a közszolgáltatóhoz. A társaság véleménye szerint, mivel a fizetési felszólítások „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza, azok kézbesítettnek minősülnek.

A közszolgáltató ezen álláspontja nem megalapozott az alábbiak miatt.

A postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdése kimondja, hogy tértivevény különszolgáltatással feladott postai küldeménynél **a címzettnek** vagy az egyéb jogosult átvevőnek **a tértivevényen nevét és aláírását is fel kell tüntetnie, az átvétel napjának egyidejű feltüntetése mellett.**

A 29. § (1) bekezdése szerint az egyetemes postai szolgáltató **a hivatalos irat kézbesítését** kétszer kísérli meg. Ugyanezen § (3) bekezdése értelmében a második kézbesítési kísérlet eredménytelensége esetén a posta a címzettnek a tértivevényen megjelölt értesítést hagyja hátra, amelyen megjelöli azt a postai szolgáltatóhelyet és azt az időtartamot, ahol és amely időtartamon belül a címzett a hivatalos iratot átveheti. Az (5) bekezdés szerint az értesítésben megjelölt átvételi határidő eredménytelen elteltét követően küldi vissza a posta **a hivatalos iratot** „nem kereste” jelzéssel a feladónak.

A postáról szóló 2003. évi CI. törvény 3. § 10. pontja szerint **hivatalos irat**: a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szervei, valamint a magánnyugdíjpénztárak által feladott olyan könyvelt küldemény, amelynek feladásához és kézbesítéséhez (illetve a kézbesítés megkísérléséhez), valamint azok időpontjához jogszabály jogkövetkezményt fűz, illetve amely a jogszabályban meghatározott határidő számításának alapjául szolgál. A hivatalos irat az e célra rendszeresített tértivevényvel adható fel.

Az említett jogszabályhelyek értelmében **kizárólag a hivatalos iratok esetében állapítható meg a kézbesítési vélelem**, amely iratokat a fent felsorolt szervek adhatnak fel. A

hulladékszállítási közszolgáltató társaság nem minősül ilyen szervnek, ezért az általa az adósnak küldött fizetési felhívások nem minősülnek hivatalos iratoknak, és ezért azok az adós általi átvételének időpontja kézbesítési vélelemmel nem, hanem csakis azzal állapíthatók meg, hogy a tértivevényen a címzett a nevét és az aláírását, valamint az átvétel időpontját is feltüntetik. Ennek hiányában az adósnak küldött fizetési felhívások **nem tekinthetők kézbesítettnek**.

Volt, hogy megállapítottuk, hogy a hulladékgyűjtési társaság – egyébként nem vitatottan fennálló – hulladékszállítási közszolgáltatási díjtarozásról küldött fizetési felszólításainak adós általi **átvételét nem tudta igazolni**, s ennek ellenére adta át azt az elsőfokú adóhatósághoz behajtásra. (Megjegyzem, hogy láthatóan az elsőfokú adóhatóság nem is vizsgálta a felszólítások megtörténtét, a felszólítások átvételét igazoló tértivevények meglétét.) A fent idézett jogszabályhelyek értelmében a társaság nem a hulladékgyűjtésről szóló törvény 26. §-ában foglaltak szerint jár el, mivel nem a díjtarozás keletkezését követő 30 napon belül hívta fel az ügyfelet a fizetési kötelezettsége teljesítésére, a kiküldött felhívások kézhezvételét pedig nem tudta hitelt érdemlően igazolni, így azt kellett megállapítanunk, hogy **a jogszabályi feltételek hiányában kereste meg az elsőfokú adóhatóságot a behajtás érdekében, az elsőfokú adóhatóság pedig nem intézkedett ezek pótlására**.

A felszólítás 30 napon kívüli kiküldéséhez a jogszabály nem fűz joghátrányt, ennek legfeljebb az elévülés szempontjából lehet jelentősége.

Az Art. 161. §-a alapján **a tartozásnak „jogerősnek” és esedékesnek kell lennie**, ami jelen esetben azt jelenti, hogy a fizetési felszólítások **kézhezvételét tudni kell igazolni**, hiszen ha az ügyfélnek nincs tudomása a tartozásáról és annak mértékéről, akkor nem beszélhetünk a felszólítás eredménytelenségéről, és nem lehet annak jogszerű behajtása iránt intézkedni.

A fenti hibák jövőbeni elkerülése érdekében kérjük, hogy **a jegyzők a megkeresés alapján történő behajtás iránt tett intézkedéseik előtt** a jogerősre emelkedés időpontjának megfelelő, a szemétszállítási díjtarozás megfizetésére szóló felszólítás kézbesítésének napjának megismerése – s ha más hiányosságot tapasztalnak, annak – érdekében **szólítsák fel a behajtást kérő közszolgáltató szervezetet a megkeresés pontosítására** az Art. 161. § (2) bekezdésében említett valamennyi adat közlésére, mivel csak a rendelkezésre álló valamennyi adat alapján állapíthatják meg, hogy a behajtás fent részletezett feltételei (így a Hgt.-ben előírt 30 napon belüli fizetési felszólítás adós általi igazolt átvétele) fennállnak-e, s ha igen, akkor tehetnek intézkedéseket a behajtás iránt. Amennyiben a feltételek nem állnak fenn, és a megkeresés pontosítása sem vezetett eredményre, a jegyző – a jogszabályi feltételek hiányában – törvényes végrehajtási intézkedést nem tehet.

Az adósok sok esetben a jegyzőnek behajtásra kimutatott tartozásuk **jogalapját** is vitatják, azonban ezt a jegyzők (végrehajthatóságuk miatt) nem vizsgálhatják, csak tájékoztathatják az adósokat, hogy jogalapi vitájuk rendezése érdekében hová fordulhatnak, és mit tehetnek a Hgt. 23. §-ában kapott felhatalmazás alapján alkotott helyi rendelet alapján.

A végrehajtási kifogás illetékköteles, az illeték mértéke 5.000 Ft (Itv. 29. § (5) bekezdése).

Készítette:

Dr. Dora Szilvia

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A fogyasztó kötelezése a gázszolgáltató munkatársainak a gázszolgáltatás megszüntetése céljából a fogyasztói helyre történő bejutás biztosítására

Az utóbbi időben több olyan ügyben kellett eljárunk, amelyet az ÉGÁZ-DÉGÁZ Zrt. kezdeményezésére a jegyző folytatott le, mert a gázszolgáltatást igénybevevő megtagadta a gázszolgáltató belépését a gázszolgáltatásból kikapcsolás, gázmérő berendezés megtekintése, leszerelése stb. céljából.

I. A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (Get.) 43. § (2) bekezdés f) pontja 2008. január 1. napjától hatályos szövege szerint a közüzemi fogyasztó szerződésszegésének minősül, ha a gázszolgáltatás díját nem fizeti.

A Get. 47. § (1) bekezdése értelmében a 43. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott esetben – amennyiben a fogyasztó a szolgáltatás díját az esedékességtől számított **60 napon belül írásbeli felszólítás ellenére nem fizette meg** – a közüzemi szolgáltató a fogyasztót a földgázszolgáltatásból kikapcsolhatja, és a szerződést felmondhatja.

Ugyanezen § (3) bekezdés b) pontja szerint az elosztói engedélyes a fogyasztói helyre való bejutás érdekében az illetékes **jegyzőhöz fordulhat, amennyiben a fogyasztó megtagadja szerződésszegés esetén a gázszolgáltatásból történő kikapcsolást.**

Szintén ezen § (4) bekezdése kimondja, hogy a jegyző a határozatát **a Ket. 101. § (2) bekezdés c) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.**

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 101. § (2) bekezdésének – a fent idézett jogszabályhellyel ellentétben – nincsen c) pontja, csak a 101. § (3) bekezdésének.

Ezen ellentmondást a 2008. június 25-én kihirdetett 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **új Get.**) feloldotta, ugyanis ezen törvény lépett a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (Get.) helyébe. **Az új Get. 157. §-a szerint a jegyző a határozatát a Ket. 101. § (3) bekezdésének c) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja. A földgázellátásról szóló új törvény ezen rendelkezése 2008. június 26. napjától hatályos.**

(Az új Get. legtöbb rendelkezése 2009. július 1. napján lép hatályba. A 16. § (3) bekezdés b) pontja is úgy rendelkezik, hogy a földgázelosztó a felhasználási helyre való bejutás érdekében az illetékes jegyzőhöz fordulhat, amennyiben a felhasználó **megtagadja szerződésszegés vagy szabálytalan vételezés esetén a földgázelosztási szolgáltatásból történő kikapcsolást.**)

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 101. § (3) bekezdés c) pontja szerint a határozat akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, **ha a végrehajtás késedelme jelentős, vagy helyrehozhatatlan kárral járna.**

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján a közszolgáltató akkor kapcsolhatja ki a fogyasztót a földgázszolgáltatásból, ha a fogyasztó szolgáltatási **díjtartozása esedékes, és azt az esedékességtől számított 60 napon belül írásbeli felszólítás ellenére nem fizette meg,**

valamint akkor keresheti meg a jegyzőt a fogyasztói helyre történő bejutás érdekében, **ha a fogyasztó megtagadta** a gázszolgáltatásból történő kikapcsolást.

Amennyiben a gázszolgáltató társaság megkeresi a jegyzőt, hogy kötelezze a fogyasztót arra, hogy a gázszolgáltató munkatársainak biztosítsa a fogyasztói helyre történő bejutást a gázszolgáltatás megszüntetése céljából, az elsőfokú hatósági eljárásban a döntés meghozatala előtt **a jegyzőnek az alábbiakat kell vizsgálnia**.

1. A fogyasztó követett-e el szerződésszegést (jelen esetben a díj nem fizetése miatt fennáll-e a tartozása).
2. Amennyiben a tartozása áll fenn, az esedékes-e (teljesítési határidő eredménytelenül telt el).
3. A gázszolgáltató küldött-e írásbeli felszólítást a fogyasztónak a tartozása rendezésére (a fogyasztónak volt-e tudomása arról, hogy esedékes díjtartozása áll fenn).
4. A fogyasztó a részére küldött írásbeli felszólításra megfizette-e a tartozását az esedékességtől számított 60 napon belül.
5. A fogyasztó bizonyítottan megakadályozta-e a gázszolgáltató munkatársainak, hogy a fogyasztói helyre bejussanak a gázszolgáltatás megszüntetése céljából (vagyis megalapozott, indokolt-e a gázszolgáltató kérelme a bejutás biztosítására).
6. Amennyiben a gázszolgáltató társaság a Get. 47. § (4) bekezdése alapján kérte a határozat fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóvá nyilvánítását is, ezen kérelme megalapozott-e (fennállnak-e a Ket. 101. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételek, ennek során figyelemmel kell lenni a fogyasztó azon magatartására, hogy a díjfizetési kötelezettségét teljesítette-e, a tartozása mértékére, és mindez eredményez-e jelentős vagy helyrehozhatatlan kárt, vagy sem).

Egy elbírálásra hivatalunk elé került ügyben a jegyző kötelezte a fogyasztót, hogy egy általa a határozat rendelkező részében **megadott időpontban biztosítsa** a gázszolgáltató munkatársai részére a fogyasztási helyre történő bejutást a gázszolgáltatás kikapcsolása céljából, azonban a határozatot **nem nyilvánította fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak**, de az ellen az ügyfél fellebbezett, s időközben a megadott időpont eltelt.

A Ket. 101. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezéssel megtámadott határozatban foglalt **jogok nem gyakorolhatók** és a fellebbezésnek a határozat végrehajtására **halasztó hatálya van**, kivéve, ha a hatóság a határozatot a fellebbezés halasztó hatályának kizárásával végrehajthatónak nyilvánította.

A halasztó hatály kimondása **a teljesítési határnap meghatározásával nem állt összhangban**, figyelemmel arra, hogy az ügyfél a határozat ellen a törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, és annak elbírálásáig a kitűzött határnap szükségképpen eltelt, ezért az új határnap meghatározása miatt az elsőfokú határozatot meg kellett változtatnunk.

A helyes jogalkalmazás érdekében javasoljuk, hogy amennyiben a jegyző olyan kötelezést tartalmazó határozatot hoz, amelynek végrehajtására a fellebbezésnek halasztó hatálya van, akkor a teljesítésre **olyan határidőt vagy határnapot** tűzzön, amely a határozat **jogerőre emelkedése utáni**.

II. A Get. 47. § (3) bekezdése az idézett b) ponton kívül (amely a fogyasztó jegyző általi kötelezését szerződésszegés vagy szabálytalan vételezés miatti gázszolgáltatásból történő kikapcsolás érdekében teszi lehetővé) **másik két esetben is lehetőséget ad** az elosztói

engedélyesnek, hogy **a jegyzőhöz forduljon** a fogyasztói helyre való bejutás érdekében, nevezetesen, amikor a fogyasztó megtagadja

- a fogyasztásmérő berendezés leolvasását, ellenőrzését, illetve
- a fogyasztói berendezés ellenőrzését.

Ezekben az esetekben is a tényállás tisztázása után hozhat megalapozott döntést a jegyző.

Az **új Get.** 2009. július 1-jétől hatályos **16. § (3) bekezdése** – hasonlóan a korábbi szabályozáshoz – **szintén 3 esetben** biztosítja majd a földgázelosztónak, hogy a jegyzőhöz forduljon, vagyis amikor a fogyasztó megtagadja

- a) a gázmérő leolvasását, ellenőrzését,
- b) a szerződészegés vagy szabálytalan vételezés esetén a földgázelosztási szolgáltatásból történő kikapcsolást,
- c) a felhasználó berendezés ellenőrzését.

Az új Get. egyes rendelkezéseit – mint arra már utaltunk –, különböző időpontokban lépteti hatályba a jogalkotó. Mindez fokozott figyelmet igényel a jogalkalmazótól.

Készítette:

Dr. Dora Szilvia

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Az önkormányzati adóigazgatási eljárásban hozott határozatok elleni fellebbezés illetékének beszédése

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 136. § (1) bekezdése alapján az adózó az ügy érdemében hozott első fokú határozat ellen fellebbezhet. A fellebbezés joga megilleti azt is, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

Az Art. 137. § (1) bekezdés első mondata úgy rendelkezik, hogy a fellebbezést **annál az adóhatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott határozatot hozta.**

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29. § (2) bekezdése értelmében az elsőfokú államigazgatási határozat elleni **fellebbezés illetéke** – ha e törvény melléklete másként nem rendelkezik, és a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható – a fellebbezéssel érintett, vagy vitatott összeg minden megkezdett 10.000 forintja után 400 forint, de legalább 5.000 forint, legfeljebb 500.000 forint. Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5.000 forint.

Az Itv. 31. § (1) bekezdés első fordulata szerint az államigazgatási eljárási illetéket **az eljárás kezdeményezésekor az köteles megfizetni, aki az eljárás megindítását kéri.**

Az Itv. 73. § (1) bekezdése szerint az államigazgatási eljárási illetéket az eljárás megindításakor **illetékbélyeggel** az eljárást kezdeményező iraton **kell megfizetni** a (2)-(4), a (7) és (8), valamint a (11) bekezdésekben foglaltak **kivételével.**

A fent felsorolt **kivételek közé tartozik az Itv. 73. § (3) bekezdése is**, amely szerint az elsőfokú adóhatóságnál indított eljárás (például a méltányossági iránti kérelem) illetékét, valamint **az adóhatóság határozata ellen benyújtott fellebbezés illetékét** az illetékes adóhatóság illetékbeszedési számlája javára kell megfizetni. Az **esedékességkor (a beadvány benyújtásakor) meg nem fizetett** eljárási illeték és a mulasztási bírság összegét **az adóhatóság határozatban közli az ügyféllel** azzal, hogy az eljárási illetéket a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül az adóhatóság illetékbeszedési számlájára mulasztási bírság nélkül fizetheti meg. Az így meg nem fizetett illetéket és a mulasztási bírságot az adóhatóság hajtja be.

Az Art. 71. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén **köteles eljárni**. Ha e kötelességének nem tesz eleget, erre a felettes szerve – kérelemre vagy hivatalból – utasítja.

A fellebbezéssel másodfokú elbírálásra hivatalunkhoz kerülő több adóügy vizsgálata során tapasztaltuk, hogy a jegyző, mint elsőfokú adóhatóság **nem intézkedett** (határozattal) a fellebbezési kérelem illetékének beszedése érdekében.

A fent idézett jogszabályhelyek alapján az elsőfokú adóhatóságnál előterjesztett **fellebbezési kérelem beérkezését követően** az elsőfokú adóhatóságnak haladéktalanul **meg kell vizsgálnia**, hogy a fellebbezési kérelem **benyújtásával egyidőben** (azaz esedékességekor) a fellebbező **megfizette-e a fellebbezés illetékét**, s ha nem, akkor határozattal kell köteleznie annak megfizetésére. Az Itv. 73. § (3) bekezdése – nyelvtani értelmezése szerint – kötelezettségként fogalmazza meg a határozathozatalt az adóhatóság számára, tehát amennyiben a fellebbező által az esedékességekor meg nem fizetett eljárási illeték beszedése érdekében a **határozatot nem hozza meg, úgy jogszabálysértő mulasztást** követ el.

A fellebbezési illetékről, mint eljárási költség viseléséről a másodfokú hatóságnak kell döntenie, amelyről a jegyző említett, fellebbezési illetékfizetési kötelezettséget előíró határozata nélkül nem tud rendelkezni. [Ket. 72. § (1) bekezdés dd) pontja]

Készítette:

Dr. Dora Szilvia

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A bírósági végrehajtásról szóló jogszabály változása

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosító rendelkezései nem egyidőben lépnek hatályba. A módosító rendelkezések főszabályként a törvény kihirdetését követő második hónap 1. napján lépnek hatályba (2008. év augusztus hó 1. napján) a kivételek pedig:

- 2008. év július hó 2. napján
- 2008. év december hó 12. napján
- 2009. év január hó 1. napján

A közigazgatási végrehajtás és a bírósági végrehajtás viszonyrendszere

A közigazgatási végrehajtás fogalma magában foglalja a közigazgatási hatósági végrehajtást (2004. évi CXL. törvény (Ket.) VIII. fejezet), és az adóvégrehajtást (2003. évi CXII. törvény (Art.) VII. fejezet 144. §-164. §)

Az általánosnak tekinthető közigazgatási hatósági végrehajtáshoz képest speciális az adóvégrehajtás, amely során az Art. 5. § (2) bekezdés értelmében, az adóügyekben **nem kell alkalmazni** a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény VIII. fejezetét, **a 128. § kivételével**. (A Ket. 128. § a végrehajtható döntésekről rendelkezik.)

Az Art. végrehajtási szabályainak hatálya elsősorban **az adókra** (helyi adókra), költségvetési támogatásokra, másodsorban azokra a köztartozásokra, igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozik, amelyekre **törvény** az adók módjára való behajtást rendeli. Az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtására a köztartozás jogosultjának megkeresése alapján attól függően, hogy ha a kötelezett magánszemély, akkor a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes jegyző, mint önkormányzati adóhatóság rendelkezik hatáskörrel, ha pedig a kötelezett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet, akkor pedig az állami adóhatóság jár el.

A közigazgatási vagyoni végrehajtás mindkét jogterületén (Ket. 137. § , és az Art. 144. §) a mögöttesen alkalmazandó jogszabályi háttérrel a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) képezi.

A közigazgatási hatósági végrehajtás során a végrehajtást foganatosító közigazgatási szervnek, azaz jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az I. fokon eljáró közigazgatási hatóságnak a Ket. VIII. fejeztében, az adóvégrehajtás során az adóhatóságnak pedig az Art. VII. fejezet 144-164. §-aiban foglal speciális szabályokkal kell alkalmaznia a Vht. valamennyi rendelkezését.

A Vht. 4. § (1)-(2) bekezdései szabályozzák az ugyanarra a vagyontárgyra történő bírósági és közigazgatási végrehajtás találkozásának helyzetét.

A Vht. 4. § (1) bekezdés szerint, ha ingóságot (követelést, jogot) vagy ingatlant bírósági és közigazgatási végrehajtás során egyaránt lefoglaltak, az eljárást bírósági végrehajtás útján, e törvény szerint kell továbbfolytatni.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben foglalt esetben, vagy ha a közigazgatási végrehajtást törvény rendelkezése alapján bírósági végrehajtó foganatosítja, a végrehajtás a közigazgatási végrehajtás alapjául szolgáló végrehajtható okirat alapján folytatódik. Ha a közigazgatási végrehajtást bírósági végrehajtás útján kell folytatni, a követelés jogosultjára e törvénynek a végrehajtást kérőre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni, a követelés jogosultját azonban a közigazgatási végrehajtásra irányadó szabályok szerinti jogok is megilletik.

Az adóssal szemben megindult ugyanarra a vagyontárgyra megindult bírósági és közigazgatási végrehajtás találkozásakor főszabályként továbbra is bírósági végrehajtást kell lefolytatni azzal a törvénymódosítással beiktatott új kivétellel (4. § (1) bekezdésének kiegészítése), amely értelmében, a folyamatban lévő közigazgatási végrehajtás során, ha az

ingóság lefoglalását követően kitűzött árverési hirdetemény a törvénynek megfelelően (Vht. 120. §, 121. §, 122. §) kitűzésre került, akkor az értékesítés, és befolyt vételár felosztása megtörténhet, csupán a fennmaradó összegre kell az eljárást bírósági végrehajtás útján folytatni.

Az ingatlan végrehajtás és az ingóvégrehajtás joghatályos kitűzésének időpontjáig **továbbra is változatlan** a törvényi szabályozás, amely értelmében a bírósági végrehajtás elsőbbséget élvez a közigazgatási végrehajtással szemben.

Az adós személyének azonosítása:

A Vht. 47. § módosulás két szempontból érinti a jegyzőket.

A Vht. 47. § (1) értelmében a végrehajtási eljárás eredményes lefolytatása érdekében a végrehajtó szükség esetén beszerzi az adós személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), székhelyére, telephelyére, munkahelyére (egyéni vállalkozására), jövedelmére és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira (ingó, ingatlan vagyon, bankszámla, betét, értékpapír, érdekelttség gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

Az új (7) bekezdés szerint a végrehajtó az (1) bekezdés szerinti adatok beszerzése céljából elektronikus úton is megkeresheti az adatokat elektronikus úton nyilvántartó hatóságokat, szervezeteket.

A) A jegyző mint megkeresett közigazgatási hatóság

Az elektronikus lakcím- és személyi adat nyilvántartást vezető jegyző, valamint az okmányirodát működtető körzetközponti jegyző **köteles** az elektronikus úton érkező végrehajtói (végrehajtást foganatosító közigazgatási hatósági, adóhatósági) megkereséseket fogadni, és a Vht. 47. § (3) bekezdése alapján 8 napon belül illeték- és díjmentesen teljesíteni.

B) A jegyző mint megkereső végrehajtást foganatosító

A jegyző a közigazgatási hatósági végrehajtás során, mint foganatosító szerv, illetve az adóvégrehajtás során, mint önkormányzati adóhatóság a Vht. 47. § (1)-(7) bekezdései alapján elektronikus úton is megkeresheti a (2) bekezdésében felsorolt elektronikus nyilvántartást vezető közigazgatási hatóságok mellett a cégbíróságokat, pénzügyi intézményeket, befektetési szolgáltatókat, közjegyzőket, kamarákat, gazdálkodó szervezeteket az adósra vonatkozó adatok beszerzése végett, amelyek a jegyzői megkeresést **kötelesek** a Vht. 47. § (3) alapján 8 napon belül illeték- és díjmentesen teljesíteni.

A Ket. módosítása:

A módosító törvény 2009. január 1-jétől hatályos 41. §-a értelmében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 137. §-a helyébe lépő új 137. § (1)–(3) bekezdései szerint a közigazgatási hatósági végrehajtás során foganatosított ingóság és ingatlan árverés Vht. szabályai változatlanul alkalmazandók azzal, a megszorítással, hogy a végrehajtást foganatosító közigazgatási szerv az eljárása során nem alkalmazhatja az elektronikus ingó- és ingatlan árverési eljárásra vonatkozó szabályok egyikét sem.

Az Art. módosítása:

A módosító törvény **2009. január 1-jétől hatályos** 40. § értelmében, ha az adóvégrehajtást (az önkormányzati) adóhatóság maga folytatja le, úgy nem alkalmazhatja az elektronikus ingó- és ingatlan árverési eljárásra vonatkozó szabályok egyikét sem.

Amennyiben az (önkormányzati) adóhatóság élve a törvényi lehetőségével a végrehajtást bírósági végrehajtó útján fogatosítja, úgy az Art. 146. § új (3) bekezdése alapján a bírósági végrehajtó alkalmazza a Vht.-nak az elektronikus ingóárverésre és ingatlanárverésre vonatkozó rendelkezéseit.

Az Art. **2009. január 1-jével hatályba lépő** 156/B. §-al egészül ki, mely szerint az ingatlant az adóhatóság az árverési vétel hatályával nyilvános pályázaton is értékesítheti.

A nyilvános pályázati eljárás szakaszai:

- pályázati hirdetmény kitűzése
- felbontási eljárás
- eredményhirdetés
- vételár befizetése
- adóhatósági jegyzőkönyv kivonat ingatlan-ügyi hatóság részére való megküldése a vevő tulajdonjogának bejegyzése végett és erről a nyertes értesítése

A második eredménytelen pályázat esetén az ingatlan végrehajtást kérő általi átvételének van helye.

Az Art. – szintén **2009. január 1-jétől hatályos** – 156/G. §-al kiegészülő szabályai szerint ingóság akkor értékesíthető nyilvános pályázat útján, ha

- nagy értékű és
- az adóhatóság vagy bírósági végrehajtó vagy az általuk megbízott zárgondnok őrizetében van.

Az ingóság értékesítés nyilvános pályázati eljárásának menete azonos a fentiekben leírtakkal a 156/G. § (2)-(10) bekezdései csak az eltéréseket tartalmazzák.

Vht. módosítása:

Ha a Vht. 141. § (3) bekezdés a)-d) pontjai alapján a végrehajtás alá vont ingatlant nem kell lakottan árverezni, akkor a becsérték közlésével egyidejűleg tájékoztatni kell a végrehajtást kérőt, hogy az ingatlan lakott állapotban történő értékesítésére erre irányuló és az értesítés kézhezvételét követő 15 napon belül előterjesztett kérelmére kerülhet sor. (Vht. 140. § (3) bekezdés).

A Vht. 141. § (3) bekezdés e) *(ha a lakottan történő értékesítéssel valamennyi végrehajtást kérő egyetért)* és f) *(ha abban az adós egyenesági felmenője lakik, és lakóhelye a végrehajtási eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt, az ingatlan tulajdonjogát az adós tőle ingyenesen szerezte, kivéve ha az adós és a zálogjogosult korábban az ingatlan beköltözhető állapotban történő értékesítésében állapodott meg)* pont valamelyikének fennállása esetén viszont a fenti szabály nem alkalmazandó, mert ilyen esetekben kötelező az ingatlannak lakott állapotában történő árverése.

Az ingatlan árverési hirdetményre vonatkozó Vht. 143. § i) pontja **2009. január 1-jével** módosul akként, hogy fel kell tüntetni az árverés helyét és időpontját.

A Vht. ingatlan értékesítése során a Ket. 137. § (3) bekezdés b) pontja értelmében a második árverést akkor nem kell megtartani, ha az árverési vevő a második árverés megkezdése előtt befizette a vételárat (vagy átutalta, és az arról szóló terhelési értesítőt, a végrehajtást foganatosító szervnek bemutatta, vagy másolatát átadta), és megtérítette a második árverés kitűzésével felmerült költséget.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy **a módosított rendelkezések** egy részét a módosítás hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárásokban már alkalmazni kell (pl. Art. 146. § (3), 156/B. §, 156/G. §), míg más esetben az új rendelkezések (pl. Vht. 143. § i) és j) pontok), a módosítás hatályba lépésekor már folyamatban lévő azon végrehajtási eljárásban alkalmazandók, amelyben az ingatlan lefoglalására a törvény hatályba lépését követően került sor.

Készítette:

Dr. Ruttkainé dr. Jelenka Gyöngyi
Hatósági Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Tájékoztató az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendelet módosult rendelkezéseiről

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet 2008. július 19-i hatállyal módosította a 184/2008. (VII. 18.) Kormányrendeletet három fontos területen:

I. A 3. §-ban szabályozott, **veszélyeztetés kutyával** szabálysértés c) és d) pontja esetén nem valósul meg a szabálysértés vakvezető kutya, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya szállítása, beengedése, bevitele esetén, a módosult szöveg tehát az alábbi:

3. § (1) Aki a felügyelete alatt álló kutyát

- a) a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, illetőleg kóborolni hagyja,*
- b) természeti vagy védett természeti területen, illetőleg vadászterületen - a vadászkutya kivételével - póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,*
- c) szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön - **vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével** - szállítja,*
- d) élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy a játszótérre - **vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével** - beenged, illetőleg bevisz,*
- e) aki harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a harapós kutyára utaló megfelelő figyelmeztető táblát,*
harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

II. A 72. §-ban szabályozott **árdrágítás** akkor valósul meg, ha valaki áruért a hatósági árnál vagy a reá nézve egyébként kötelezően megállapított árnál magasabb árat kér, köt ki vagy fogad el, feltéve, hogy az áru értéke **a százezer forintot nem haladja meg, vagy húszezer forintot meg nem haladó nyereség** elérése végett követi el. A módosulás során a korábbi

csekély mennyiségű áru alatt százezer forintot meg nem haladó áru, a csekély nyereség alatt pedig húszezer forintot meg nem haladó nyereség értendő.

III. A 75. §-ban szabályozott **rossz minőségű termék forgalomba hozatala** szabálysértés esetén a b) pontban szabályozott fordulat estében. *(aki a termék minőségének megállapítására vonatkozó szabályokat megszegi és ezzel lehetővé teszi, hogy a terméket a valóságosnál jobb minőségűként értékesítsék, adjanak használatba, illetőleg hozzanak forgalomba, feltéve, hogy a termék értéke az 50 000 Ft-ot nem haladja meg,)* a korábbi 50 000 Ft-ot meg nem haladó termék értékénél az értékhatár 100 000 Ft-ra változott.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a módosító rendelkezéseket a hatályba lépés előtt elkövetett szabálysértések miatt induló, valamint a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovics Márta
Hatósági Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató az építésügyi vizsgáról és szakmai továbbképzésről

Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó köztisztviselőknek építésügyi vizsgát kell tenni, továbbá szakmai továbbképzésen kell részt venni.

Az **építésügyi vizsga célja**, hogy az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságnál foglalkoztatott köztisztviselő az általános közigazgatási ismeretek mellett olyan speciális építésügyi igazgatási ismereteket szerezzon, amellyel alkalmassá válik az építésügyi és az építésügyi feladatok közé tartozó döntések jogszabályi előírásoknak megfelelő előkészítésére, illetve meghozatalára.

Az építésügyi vizsgát az *elsőfokú* építésügyi hatósági feladatot ellátó köztisztviselő részére a *területileg illetékes közigazgatási hivatal*, a *másodfokú* építésügyi hatósági feladatot ellátó köztisztviselő, valamint az építésfelügyelő részére az *építésügyért felelős miniszter szervezi*.

A vizsga során számot kell adni általános elméleti és gyakorlati ismeretekről, elemző, problémamegoldó, szervezési, jogalkalmazási és döntéshozatali készségről. A vizsgaszervező gondoskodik a vizsgára való felkészítésről.

A munkáltatónak a 2009. évben esedékes vizsgakötelezettek névsorát legkésőbb 2008. augusztus 30-ig kell megküldenie a vizsgaszervezőnek. (Az építésügyi vizsgával érintett önkormányzatok polgármesteri hivatalaival a kapcsolatot a közigazgatási hivatal felvette.)

A vizsgaszervező negyedéves bontásban vizsgatervet készít, ebből két időpontot jelöl ki a vizsgázó számára, amelyek közül választhat.

Építésügyi vizsga legkorábban 2009. január 1-jétől kezdődően tehető. A 2009. január 1-je előtt foglalkoztatott építésügyi vizsgára kötelezett köztisztviselőnek a vizsgát legkésőbb 2011. január 1-jéig kell teljesíteni.

A 2009. január 1-jét követő foglalkoztatás esetén a közigazgatási alapvizsga vagy azzal egyenértékű egyéb vizsga letételét követő 1 éven belül kell építésügyi vizsgát tenni.

Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságnál foglalkoztatott köztisztviselőnek **szakmai továbbképzésen** is részt kell vennie. A továbbképzés kötelező és választható részből áll. A képzési időszak 5 év, mely 2009. január 1-jétől, illetve az ezt követő kinevezés esetén a kinevezés időpontjától kezdődik.

A *szakmai továbbképzés kötelező részének* formája a tanfolyam. Ennek keretében a jogszabályi változások gyakorlati alkalmazását kell elsajátítani.

A *szakmai továbbképzés szabadon választható* témakör célja az adott hatósági feladat ellátásának szakmai színvonalát elősegítő ismeretanyag elsajátítása. Formája lehet: szakmai tanfolyam, tanulmányút stb. (a 161/2008. (VI. 19.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésében felsoroltak.)

Készítette:

Szabóné Szűcs Katalin

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Tájékoztató a közmunkaprogramban bekövetkezett változásokról, illetve a nemzetgazdaságilag is fontos vonalas létesítményekkel kapcsolatos gyámhatósági közreműködésről

1.

Megjelent a kormány 199/2008. (VIII. 4.) Korm. rendelete a közmunkaprogramok támogatási rendjéről szóló 49/1999. (III. 26.) Korm. rendelet (R.) módosításáról.

Ezzel összefüggésben felhívom a Tisztelt Jegyzők figyelmét az alábbi fontos változásra:

A közmunkaprogram keretében foglalkoztatottak, a R. 1. § (2) bekezdésében meghatározott személyek közül legalább 40 %-nak rendszeres szociális segélyezettnek kell lennie. Ez alól kivételt képez, ha közmunkaprogramban érintett önkormányzat(ok) jegyzőjének **igazolása alapján** a közmunkaprogram keretében foglalkoztatott rendszeres szociális segélyezettek aránya, azért nem éri el ezt a mértéket, mert a közmunkaprogramban érintett önkormányzat(ok) területén nem áll rendelkezésre megfelelő létszámú rendszeres szociális segélyben részesülő személy. A módosítást a 2008. augusztus 7. napja után kiírt pályázati eljárás alapján megvalósuló közmunkaprogramokra kell alkalmazni.

2.

Az Önkormányzati Minisztérium Közigazgatási Hivatali és Jegyzői Főosztálya és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya megkeresése alapján kérem, hogy a nemzetgazdaságilag is fontos vonalas létesítmények beruházásai által érintett ingatlanok megszerzéséhez (kisajátításához) kapcsolódó gyámhatósági eljárásokban, a szükséges eseti, illetve ügygondnokrendelés iránti kérelmekben lehetőség szerint soron kívüli döntések szülessenek a Tisztelt Jegyzők részéről. Amennyiben valamely kérdéssel kapcsolatban problémájuk jelentkezik, szíveskedjenek a regionális Szociális és Gyámhivatal, illetve annak megyei kirendeltségeit megkeresni az egységes jogalkalmazói gyakorlat kialakítása érdekében. Itt hívom fel a figyelmet, hogy a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 38. § (5) bekezdése alapján az eljárás során felmerülő költségeket – így a gondnokok díjazását is – a kérelmező köteles viselni.

3.

A Szociális és Gyámhivatal a régió összes jegyzőjére kiterjedő témavizsgálatot folytat az eseti és ügygondnokrendelés tárgyában. Már a vizsgálat jelen szakaszában látszik, hogy ezen területen nagymértékben eltérő, helyenként törvénytörtő gyakorlatot folytatnak. Az ellenőrzések lezárásaként a Szociális és Gyámhivatal értékelő jelentést készít, melyet közzé fogunk tenni.

Készítette:

Dr. Mezey Róbert
Szociális és Gyámhivatal

A kijelölt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának vizsgálati tapasztalatai

A Szociális és Gyámhivatal által végzett, a kijelölt jegyzők működési engedélyezési gyakorlata vizsgálati tapasztalatainak ismertetését folytatjuk annak érdekében, hogy bár a gyermekjóléti és szociális intézmények területén a jegyzők működési engedélyek ügýtípusban keletkezett ügyeinek száma rendkívül lecsökkent, ezen kevés ügyekben is jogszerű eljárás lefolytatására és ennek eredmény jogszerű döntés meghozatalára kerüljön sor.

Jelen tájékoztatónkban a **működési engedélyezési eljárás megindításával**, valamint a **képvisellel** foglalkozunk, mint az eddig vizsgált eljárásokban általános problémaként mutatkozó két kérdéskörrel.

A fenti két témakör ismertetésénél a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: GyMr.) és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: SzMr.) rendelkezéseit vettük alapul.

A Ket. 29. § (1) bekezdése értelmében a hatósági eljárás kérelemre vagy hivatalból indul meg. Ezen rendelkezésből következően alapvető annak tisztázása, hogy a gyermekjóléti és a szociális intézmények működési engedélyezési eljárásának megindítására hogyan kerül sor.

A GyMr. és SzMr. rendelkezései értelmében egy intézmény vagy szolgáltatás működési engedélyezésére, módosítására, vagy ismételt engedélyezésére – fő szabályként – a fenntartó **kérelemre** indulhat meg az eljárás, vagyis a működési engedélyezés egy kérelemre induló eljárás, amelynek hivatalból történő folyamatba tételére nincs lehetőség. Így pl. kérelem hiányában nem módosítható a működési engedély, ha a működést engedélyező hatóság a hatósági ellenőrzés során azt tapasztalja, hogy megváltozott a fenntartó vagy az intézmény neve.

A fenti főszabály alól azonban kivételt jelentenek azok az esetek, amikor jogszabály ad lehetőséget a működési engedély hivatalból történő módosítására. Ilyen jogszabályi felhatalmazás az SzMr. 15. § (2) b) pontja, amely lehetővé teszi a jogszerű működés megteremtése érdekében a működési engedély hivatalból történő módosítását, illetve a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet 15. § (5) b) pontja, amely az ágazati azonosító működési engedélybe történő beépítése okán rendelkezett a működési engedély hivatalbóli módosításáról.

Rendkívül fontos, hogy a működési engedélyt érintő eljárás a **fenntartó** kérelemre indulhat meg (a működést engedélyező hatóság a fenntartóval áll jogviszonyban), ebből következik, hogy szükséges a képviselőlet jogszerűségének mindenkori vizsgálata. Ezzel összefüggésben a Ket. 40. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a hatóság köteles megvizsgálni a jogi személy és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselőjének, az ügyvédnek és az ügygondnoknak a képviselőleti jogosultságát.

A képviselőleti jogosultság tekintetében azonban különbséget kell tenni az állami, egyházi és a nem állami fenntartó között.

Az állami fenntartó tekintetében általános, hogy fenntartóként a települési vagy a megyei önkormányzat jelenik meg. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. 9. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat képviselőtestületét a polgármester, a 72. § értelmében a megyei önkormányzatot pedig a közgyűlés elnöke képviseli. A polgármester, illetőleg a közgyűlési elnök személye a Ket. 50. § (3) bekezdése körébe tartozó, a hatóság által hivatalosan ismert és egyben köztudomású tény, melyet külön bizonyítani, illetőleg a képviseleti jogosultság igazolását megkövetelni nem kell. Az alpolgármesterek tekintetében azonban már felmerülhet a képviselet igazolásának szükségessége, ennek kérdésével azonban a következő hivatali tájékoztatóban kívánunk részletesebben foglalkozni.

Más a helyzet azonban a nem állami és az egyházi fenntartó tekintetében, ahol a képviselet jogosultságának tisztázása nem mellőzhető. A képviselet igazolására alapvetően a fenntartót nyilvántartásba vevő bíróság, cégbíróság által kiállított kivonat, cégkivonat szolgál, mely minden esetben tartalmazza a fenntartó – egyház, alapítvány, egyesület, gazdasági társaság – képviseletére jogosult személy vagy személyek nevét, továbbá azt, hogy együttesen vagy külön-külön is jogosultak a képviselet ellátására, tartalmazza továbbá a helyettesítés rendjét. Feltétlenül szükséges, hogy a működést engedélyező hatóság a kivonat szerint képviseletre jogosult személyt összevesse a kérelem előterjesztőjével.

Abban az esetben, ha a kérelem előterjesztője nem azonos a hatóság rendelkezésére álló bírósági kivonat, cégkivonat szerinti képviselő személyével (pl. időközben változott a képviselő személye, de ennek tényét a fenntartó elmulasztotta bejelenteni a működést engedélyező hatósághoz), akkor az I. fokú hatóságnak – megfelelő határidő tűzésével – felhívással kell élnie a kérelmező felé képviseleti jogosultsága igazolására azzal a figyelmeztetéssel, hogy amennyiben a felhívásnak nem tesz eleget, az eljáró hatóság a képviselőként való eljárását visszautasítja. Képviselőváltás esetén a képviseleti jogosultságot csak egy hónapnál nem régebbi, eredeti bírósági, cégbírósági kivonattal lehet igazolni. Előfordulhat azonban, hogy a nem állami, egyházi fenntartó alapító dokumentuma lehetőséget ad a képviselő számára, hogy helyettesítéséről eseti megbízás vagy meghatalmazás útján gondoskodjon. Ilyen esetben meg kell követelni az arra jogosulttól származó, szintén eredeti megbízást vagy meghatalmazást.

Előfordulhat, hogy a fenntartó képviseletére több személy együttesen jogosult, vagy a képviseletre jogosult személy több személy együttes eljárására ad megbízást vagy meghatalmazást. Az együttes eljárás – már a nevéből következően is – azt jelenti, hogy a kijelölt személyek együttesen terjeszthetik elő a kérelmet, bármelyik meghatározott személy hiányában a képviselet visszautasításáról kell a hatóságnak rendelkeznie.

Meghatalmazás esetén vizsgálni kell a meghatalmazás terjedelmét, s amennyiben a meghatalmazott hatáskörét túllépve jár el, úgy szintén kérni kell képviseleti jogosultsága igazolását.

Ha a képviseleti jogosultságát az érintett személy a meghatározott időn belül nem igazolja, akkor a hatóság a Ket. 40. § (4) bekezdésének megfelelően visszautasítja a képviselő eljárását. A visszautasításról nem kell döntést hozni, elegendő levél formátumban a visszautasításról a képviselőt értesíteni, ezzel egyidejűleg azonban fel kell hívni az ügyfelet (a hatóság rendelkezésére álló adatok szerint a képviseletre jogosultat), hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről. Amennyiben ez utóbbi felhívásnak az ügyfél nem tesz eleget, úgy a hatóság a

Ket. 31. § (1) f) pontja alapján az eljárás megszüntetéséről dönt. Fontos azonban, hogy az eljárás megszüntetéséről hozott végzést a visszautasított képviselővel nem kell közölni.

Készítette:

Czudarhelyi Mária
Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Tájékoztató a támogató szolgáltatások és közösségi ellátások területén bekövetkezett finanszírozási változásokról

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény 85. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a támogató szolgáltatás, valamint a közösségi ellátások nyújtásának kötelezettsége 2009. január 1-jétől megszűnik, mint önkormányzati kötelező feladat, de mint törvényben meghatározott tartalmú szociális szolgáltatások továbbra is megmaradnak, finanszírozásuk valamennyi fenntartó számára egységes módon, a tényleges szükségletek figyelembevételével, pályázat útján valósul meg.

A támogató szolgáltatás és közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló **191/2008. (VII. 30.) Kormányrendelet** részletezi ennek jogszabályi háttérét.

A folyamatban lévő pályázat segítése céljából a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal Szociális Főosztálya az országban, területi bontásban nyolc helyen tartott – egységes tematika szerint – felkészítő konzultációt fenntartók és szolgáltatók részére, valamint körlevélben kérte a működést engedélyező hatóságokat (kijelölt jegyzők, szociális és gyámhivatalok), hogy hatósági feladatkörükben segítsék a támogató és közösségi ellátások pályázóit a pályázati kiírásban meghatározott követelményekhez való megfelelésben.

A pályázati kiírást, annak kötelező mellékleteit, a jelenlegi szolgáltatások elhelyezkedését, számát, adatát, a települések lakosságszámát, az egyes településeken a támogató szolgáltatást potenciálisan igénybe vevő fogyatékos személyek számát, továbbá a pszichiátriai gondozók és addiktológiai gondozókban ellátott betegek számát településekre vetítve, valamint a felkészítőkön ismertetett információk Power Point formában megjeleníthető anyagát és az ott elhangzott kérdésekre adott válaszokat a „GYIK” (gyakran ismétlődő kérdések menüpontban) megtalálhatják a

www.afsz.hu

honlapon „A legfrissebb híreink” rovatban.

Készítette:

Keresztényi László
Szociális és Gyámhivatal

Ellátottjogi képviselők és ellátási területeik Bács-Kiskun megyében

2008. május 1. napjától változás történt Bács-Kiskun megyében az ellátottjogi képviselők személyében és ellátási területében.

Dr. Csehák Judit, a Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány Kuratóriumának elnöke tájékoztatása szerint fenti időponttól három ellátottjogi képviselő lát el a megyében jogvédelmi feladatot a következők szerint:

| Ellátottjogi képv. neve: | Telefon: | Postacím | Ellátási terület |
|-------------------------------|----------------|--|---|
| Petrich István | 06/20/4899-606 | Bácsborsód Dózsa Gy. u. 9. 6454 | Kalocsa, Kiskőrös, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa, Tompa, Katymár, Vaskút, Kaskantyú és térsége* |
| Kecskés Rózsa | 06/20/4899-602 | Dunaújváros, Liget köz 6. 2400 | Kunszentmiklós, Solt, Izsák, Tass és térsége |
| Csúzné Baranyi Rozália | 06/20/4899-587 | Jászberény Hatvani u. 35. 5100 | Kecskemét, Tiszakécske, Lakitelek, Tiszaalpár, Tiszaug, Lajosmizse, Ballószög és térsége |

* A „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény kivételével, ahol Kecskés Rózsa, valamint az „Őszi Napfény” Integrált Szociális és Módszertani Intézmény kivételével, ahol Rottenbacher Ádám ellátottjogi képviselő (tel.: 06/20/489-9604; 7064 Gyöng, Táncsics M. u. 472.) látja el az ellátottjogi feladatokat

Amennyiben változás következett be az ellátottjogi képviselő személyében erről az érintetteket tájékoztatni kell, és szükségessé válik a szabályzatokat ennek megfelelő átdolgozása.

Békés, illetve Csongrád megyékben az ellátottjogi képviselők személyében nem történt változás.

Készítette:

Prikkelné Fekete Erika
Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Tájékoztató módszertani gyermekjóléti szolgálat kijelöléséről

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Bács-Kiskun Megyei Területi Kirendeltsége a 386-5/2008. számú, 2008. augusztus 12. napján jogerős

határozatával a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata fenntartásában működő KAPOCS Segítő Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálatát (székhely: Kiskunfélegyháza, Hunyadi u. 6.), 2008. augusztus 13. napjával 5 év időtartamra, Bács-Kiskun megyére kiterjedő működési területtel, módszertani gyermekjóléti szolgálatként kijelölte.

A módszertani gyermekjóléti szolgálat elérhetőségei:

Az intézmény neve: Kapocs Segítő Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálata

Székhelye: 6100 Kiskunfélegyháza, Hunyadi u. 6.

Tel./fax: 76/461-640

E-mail: kapocs.felegyhaza@invitel.hu

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (9) bekezdése, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 4. § (3) bekezdése alapján az intézmény módszertani feladatai a következők:

- a Szociális és Munkaügyi Intézet (a továbbiakban: Intézet) irányításával részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában, és segítséget nyújt azok gyakorlati alkalmazásához,
- a kijelölt feladatok tekintetében ajánlásokat készít a hatékonyabb szolgáltatási módszerek alkalmazására,
- szakmai tanácsadással segíti a kijelölt feladatok tekintetében a területén levő gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai munkáját, szaktanácsadás keretében szakmai módszertani segítséget nyújt a gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen dolgozók szakmai problémáinak megoldásához,
- szakértőként közreműködik a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai ellenőrzésében, a szakmai programok értékelésében,
- kezdeményezi a gyermekvédelmi rendszerben dolgozók továbbképzését és tapasztalatcseréjét,
- figyelemmel kíséri az alap- és szakellátásokat érintő tudományos kutatásokat, publikációkat, a modellértékű új kezdeményezéseket, továbbá elősegíti ezek mind szélesebb körű megismerését, gyakorlati alkalmazását,
- szervezi a gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen dolgozók tapasztalatcseréjét és továbbképzését,
- elemzi és értékeli a szolgáltatók működését, valamint javaslatot tesz a hiányzó ellátások megszervezésére, a működés lehetőség szerinti javítására,
- információkat gyűjt az illetékességi területén az ellátórendszer sajátosságairól, problémáiról,

- részt vesz a szakminisztérium – jelenleg a Szociális és Munkaügyi Minisztérium –, valamint az Intézet által szervezett szakmai programok lebonyolításában, megszervezésében, valamint az e szervektől származó anyagoknak, információknak a szolgáltatókhoz való eljuttatásában,
- szervezi a főiskolai és egyetemi hallgatók terepgyakorlatát,
- a szociális és gyámhivatal, valamint a fenntartó felkérésére térítésmentesen, más fenntartó vagy a működést engedélyező jegyző felkérésére eseti megbízás alapján, térítés ellenében részt vesz a szolgáltató ellenőrzésében,
- a módszertani intézmény éves munkatervet, valamint módszertani feladatai ellátásáról szakmai beszámolót készít, melyet minden év február 15-ig megküld a fenntartónak, a szakminisztériumnak, az Intézetnek és a szociális és gyámhivatalnak.

Békés, illetve Csongrád megyében a módszertani gyermekjóléti szolgálatok kijelölése szeptemberben történik meg.

Készítette:

Czudarhelyi Mária

Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Pályázati lehetőségek

Tisztelt Jegyző Asszony, Jegyző Úr!

2008. év második felének szakmai és pénzügyi tervezhetősége érdekében felhívjuk figyelmüket a várható pályázati lehetőségekre, megjelenési időpontokra, a konstrukciókra és az eljárástípusokra. Bővebb információt a pályázatokkal kapcsolatosan a www.nfu.hu honlapon találhatnak.

Pályázataikhoz sok sikert kívánunk!

| Megjelentetés időpontja | OP | Konstrukció száma | Konstrukció rövid címe | Várható keretösszeg mrd Ft | Pályázati eljárástípus |
|-------------------------|-------|-------------------|--|----------------------------|------------------------|
| 2008. szeptember | KözOP | 4.1. | Közlekedési módok összekapcsolása, gazdasági központok intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése | 16,80 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | KMOP | 1.4.1. | Hálózati infrastruktúra létrehozása | 0,16 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | GOP | 1.2.1. | Pólus innovációs klaszterek támogatása | 15,20 | |

| | | | | | |
|------------------|-------|------------|--|------|--|
| 2008. szeptember | GOP | 3.1.1. | Hálózati infrastruktúra létrehozása | 6,88 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | KMOP | 1.5.3.B.C. | Vállalkozásfejlesztési létesítmények infrastruktúra- és szolgáltatás-fejlesztése | 2,83 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | DAOP | 1.3.1. | Régió innovációs infrastruktúrájának fejlesztése, innovatív programok | 1,48 | kétfordulós |
| 2008. szeptember | ÉMOP | 1.3.1.A. | Innovatív kísérletezési projektek támogatása/ Innovációs szolgáltatásokat nyújtó térségi jelentőségű transzferirodák kiépítése | 0,50 | egyfordulós, kétfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.2.3. | A közművelődési intézmények az élethosszig tanuláért (2. pályázati kör) | 3,60 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 4.1.1. | Hallgatói és intézményi szolgáltatásfejlesztés a felsőoktatásban | 4,03 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 4.1.2. | Tartalomfejlesztés, képzők képzése, különös tekintettel a matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai (MTMI) képzésekre és azok fejlesztésére | 4,81 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TIOP | 2.3.1 | Intézményen belüli betegazonosítási, ügyviteli és üzletviteli rendszerek fejlesztése | 1,50 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TIOP | 2.2.5. | Korszerű regionális onkológiai hálózat kialakítása | 7,00 | kétfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.1.9. | Diagnosztikus mérések fejlesztése | 0,75 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.3.5.A. | Civil részvétel erősítése, az oktatási diszkrimináció elleni fellépés és a tanulók iskolai sikerességének támogatása érdekében "A" Tanoda programok támogatása | 1,51 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.3.4. | A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú képzésbe irányuló továbbtanulási útjának megerősítése, "Láthatatlan kollégiumi" programok támogatása felsőfokú intézményekben tanuló roma fiatalok számára | 0,70 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | KMOP | 4.3.3. | A Közép-Magyarországi régió egészségügyi informatikájának fejlesztése | 0,37 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | KMOP | 4.6.2.B.C. | Települési és mozgókönyvtárak valamint közművelődési intézmények fejlesztése | 0,46 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 4.2.3. | A tudományos eredmények elismerése és disszeminációja | 1,50 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 1.4.3.A.B. | Kísérleti foglalkoztatási kezdeményezések A és B komponens | 3,00 | kétfordulós pályázat, egyfordulós pályázat |
| 2008. szeptember | TAMOP | 6.1.1. | Bizonyítékokon alapuló egészségfejlesztési ismeretek kidolgozása az oktatás különböző szintjei és különböző korosztályok számára | 0,50 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.4.4.B. | Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítása B komponens | 0,38 | egyfordulós |

| | | | | | |
|------------------|-------|--------------|---|-------|-------------|
| 2008. szeptember | TAMOP | 6.1.2. | Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok | 6,00 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TIOP | 1.2.2.A.B.C. | Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése A-C komponens | 0,59 | egyfordulós |
| 2008. szeptember | TIOP | 2.2.4.A.B. | Struktúraváltoztatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg-szakellátásban A és B komponens | 50,00 | kétfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.1.5.A. | Pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben | 1,65 | kétfordulós |
| 2008. szeptember | TAMOP | 3.2.4. | "Tudásdepó expressz" A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében | 2,20 | egyfordulós |
| 2008. október | TAMOP | 5.3.3. | Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok | 2,78 | egyfordulós |
| 2008. október | TAMOP | 3.3.3. | Integrációs gyakorlatot folytató iskolák minőségbiztosítása, szakmai szolgáltató hálózatokkal történő együttműködésük támogatása | 1,21 | egyfordulós |
| 2008. október | TAMOP | 2.1.4. | Munkahelyi képzések támogatása ernyőszervezeteken keresztül | 1,92 | egyfordulós |
| 2008. október | TAMOP | 5.5.1. | Közösségi kezdeményezések ,programok támogatása | 0,90 | közvetett |
| 2008. október | TAMOP | 3.4.3. | Iskolai tehetséggondozás | 0,17 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 3.2.1. | Új tanulási formák és rendszerek B komponens | 2,47 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 3.4.1. | Nemzetiségi és migráns tanulók nevelésének és oktatásának segítése | 0,35 | egyfordulós |
| 2008. december | TIOP | 3.1.2. | A regionális képző központok infrastruktúrájának fejlesztése | 1,80 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 3.1.5.B. | Pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben | 4,30 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 5.2.2. | A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet program a leghátrányosabb helyzetű térségekben | 1,72 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 4.2.4. | Nemzeti Kiválóság Program (+Nemzetközi Kutatóközpont kiváló külföldi kutatókat támogató ösztöndíja) | 9,33 | közvetett |
| 2008. december | TAMOP | 3.4.2. | Sajátos nevelési igényű tanulók integrációja | 0,98 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 5.5.2. | Önkéntesség elterjesztése | 0,60 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 5.5.4.A. | Anti-diszkriminációs műsorok, jogvédő tevékenység, kampányok támogatása A komponens (B komponens 2009) | 1,50 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 1.4.4. | Helyi és határmenti foglalkoztatási együttműködések és megállapodások | 0,90 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 2.2.4. | Határon átnyúló együttműködés a szakképzés és felnőttképzés területén | 0,80 | egyfordulós |

| | | | | | |
|----------------|-------|----------|--|------|-------------|
| 2008. december | TAMOP | 2.3.2 | Munkaerőpiaci előrejelzések készítése, szervezetváltási folyamatok előrejelzés A és B komponens | 1,80 | egyfordulós |
| 2008. december | TIOP | 1.3.4. | Regionális Tudástárak – A fejlesztési pólus-, illetve társpólus-városok egyetemi központjaihoz kapcsolódó könyvtárfejlesztések | 1,50 | kétfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 3.3.5.B. | Civil részvétel erősítése, az oktatási diszkrimináció elleni fellépés és a tanulók iskolai sikerességének támogatása érdekében "B" Antidiszkriminációs jelzőrendszer kiépítése | 0,17 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 5.4.7. | A látássérült emberek számára elemi rehabilitációs szolgáltatás fejlesztése | 0,80 | egyfordulós |
| 2008. december | TAMOP | 3.2.8. B | "Múzeumok mindenkinek" Program - Múzeumok oktatási -képzési szerepének erősítése - támogatási alap | 0,26 | közvetett |
| 2008. december | TAMOP | 5.4.3. | A házi segítségnyújtás fejlesztése | 0,80 | egyfordulós |
| 2008. december | TIOP | 3.4.1. | Bentlakásos intézmények kiváltása | 6,82 | egyfordulós |

Összeállította:

Szollár Zsuzsanna
Szociális és Gyámhivatal

Információk elérhetőségekről, változásokról

Városi cím adományozása

A köztársasági elnök 2008. július 1-jétől a 140/2008. (VI. 25.) KE határozatával városi címet adományozott a Bács-Kiskun megyei **Hajósnak**. Így a település 118 év után vált ismét várossá.

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2008. július-augusztus)

| <i>Település</i> | <i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i> | <i>Változás oka</i> | <i>Új jegyző neve</i> | <i>Jogviszony alapja</i> | <i>Változás időpontja</i> | <i>Megjegyzés</i> |
|------------------------------|--------------------------------------|------------------------|-----------------------|--------------------------|--|--|
| Fülöpszállás | Szabóné dr. Somogyi Szilvia | szülési szabadság | Simon László | helyettesítés | 2008. július 1. | 2008.07.01.-2010.08.31. szülési szabadság |
| Tiszaalpár | Biczók Mihály | nyugdíjazás | Dr. Menyhárt Anett | kinevezés | 2008. július 1. | Biczók Mihály 2008.09.30-ig felmentési idejét tölti |
| Dusnok | Simonits Ágnes | áthelyezés | Baranyai Boglárka | megbízott | 2008. július 1. | |
| Páhi | Zsikláné Dr. Szőke Éva | megszűnt a jogviszonya | ----- | ----- | 2008. június 30. | jelenleg nincs jegyző |
| Harkakötöny | Pápay László | | | | 2008. június 12. és 2008. június 25. | 2008.06.12-én és 2008.06.25.-én tartott képviselő-testületi ülésen a jegyzői feladatokat Borota-Kéleshalom körjegyzője látta el eseti megbízás alapján |
| Bugac-Bugacpusztaháza | Heródekné Szász Ágota | szülési szabadság | Dr. Bagócsi Károly | helyettesítés | 2008. május 1. | 2008.05.01.-2008.10.31-ig |
| Kunszállás | Hegedűsné Petényi Mária | Felmentés | Dr. Bóna Csaba | kinevezés | 2008. szeptember 1. | szeptember-október hónapban még dolgozik a távozó jegyző |

Jegyzői változások Békés megyében (2008. június-augusztus)

| <i>Település</i> | <i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i> | <i>Változás oka</i> | <i>Új jegyző neve</i> | <i>Jogviszony alapja</i> | <i>Változás időpontja</i> | <i>Megjegyzés</i> |
|------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------|--------------------------|---------------------------|-------------------|
| Magyarbánhegyes | Stuberné Dr. Eckert Elle | nyugdíjazás | Dr. Szabados János | kinevezés | 2008. június 23. | |
| Telekgerendás | Karjcsóné Tóth Ágnes | Helyettesítés megszűnt | Dr. Simonné Dr. Otlecz Éva | kinevezés | 2008. július 1. | |
| Murony | Sztankovics Béla | Közös megegyezés | Koszna Jánosné | helyettesítés | 2008. július 16. | |

Jegyzői változások Csongrád megyében (2008. július-augusztus)

| <i>Település</i> | <i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i> | <i>Változás oka</i> | <i>Új jegyző neve</i> | <i>Jogviszony alapja</i> | <i>Változás időpontja</i> | <i>Megjegyzés</i> |
|------------------|--------------------------------------|---------------------|-------------------------------|--------------------------|---------------------------|-------------------|
| Csongrád | Dr. Hatvani Mária (aljegyző) | nyugdíjazás | Dr. Szubally Brúnó (aljegyző) | kinevezés | 2008. július 1. | |
| Nagytőke | --- | | Kosztolányiné Tóth Ildikó | kinevezés | 2008. július 7. | |

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter
lorincsik.peter@darkh.hu
62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu